

En bättre framtid för Sverige

Särskilt yttrande av Sverigedemokraterna
i Migrationskommitténs slutbetänkande
En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Särskilt yttrande Migrationskommittén

Sverigedemokraternas särskilda yttrande utgår i sin disposition främst från den kapitelindelning som gjorts i betänkandet, med vissa skillnader. Yttrandets kapitel 1 är en inledning istället för författningsförslag. Betänkandets kapitel 2, Kommitténs uppdrag och arbete, blir i yttrandet istället en kort redogörelse för vår syn på regeringens kommittédirektiv. Eftersom betänkandets kapitel 3–5 saknar förslag, och snarast utgör en bakgrund till den fortsatta framställningen, behandlas de avsnitten inte alls i vårt yttrande.

Yttrandets kapitel 6–15 är tänkta att vara ett direkt svar på betänkandets motsvarande kapitel. Därefter avhandlas i kapitel 16 viktiga frågor som vi anser borde ha berörts i kommittén. Här ingår även förslag som tidigare förekommit i diskussioner eller beretts av kommittén, men sedan förkastats.

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Uppdraget	4
1.2 Behovet av en hållbar migrationspolitik	5
1.3 EU:s roll	6
2. Kommitténs direktiv	7
6. Uppehållstillståndens längd	8
6.1 Tidsbegränsade eller permanenta uppehållstillstånd	8
6.2 Undantag från huvudregeln om tidsbegränsade uppehållstillstånd vid första beslutstillfället ..	10
6.3 Längden på tillfälliga uppehållstillstånd	10
7. Permanenta uppehållstillstånd	11
8. Anhöriginvandring	12
8.1 Utgångspunkter	12
8.2 Uppehållstillstånd på grund av anknytning	12
8.3 Uppehållstillståndstidens längd vid anknytning	14
8.4 Möjligheten att vägra uppehållstillstånd vid anknytning	15
8.5 Anknytning vid synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter	16
9. Försörjningskrav vid anhöriginvandring	17
9.1 Försörjningskravets utformning	17
9.2 Undantag från försörjningskravet	18
9.3 Övrig anhöriginvandring	19
10. Humanitära skäl	20
10.1 En återgång till synnerligen ömmande omständigheter	20
11. Övriga skyddsbehövande	21
12. Övriga ändringar i utlänningslagen	22
12.1 Uppehållstillstånd på grund av hinder mot verkställighet efter laga kraft	22
12.2 Praktiska verkställighetshinder	23
12.3 Varaktigt bosatta	23
12.4 Passkravet vid tidsbegränsade uppehållstillstånd	24
12.5 Medborgarskap för vissa statslösa utlänningar	24
13. Säkra och lagliga vägar	25
14. Rättssäkerhet	26
14.1 En mer rättssäker asylprocess	26
14.2 Offentliga biträden	26
14.3 Medicinska åldersbedömningar	27
15. Konsekvensanalys	29
16. Frågor som inte berörts	30
16.1 Asylrätten och tolkningen av densamma	30
16.2 En human asylpolitik	31

16.3 Välfärden och migrationen	32
16.4 Mottagning av asylsökande och nyanländas etablering	33
16.5 En migrationspolitik utan målkonflikter.....	36
16.6 Verkställighet och återvändande.....	39
16.7 Asylförfarandet	42
16.8 Medborgarskapet.....	44

1. Inledning

1.1 Uppdraget

Sverige behöver kraftigt minska migrationen. När det gäller asylrelaterad invandring, d.v.s. asylsökande och deras anhöriga, måste målsättningen vara ett volymmässigt nettominus. Politikens inriktning bör under överskådlig tid formas för att förmå människor som finns i landet illegalt eller som saknar tillhörighet till det svenska samhället, att återvända till sina hemländer.

Migrationsströmmarna styrs dock inte av politiska mål. Olika *pull-faktorer* är avgörande för ett lands attraktionskraft för migranter, och påverkar även vilka kategorier av migranter som söker sig till ett visst land. Sådana faktorer är till exempel:

- Att det är jämförelsevis lätt för migranter att beviljas uppehållstillstånd
- Att goda sociala förmåner erbjuds migranter
- Att det är lätt för migranter att ta sina anhöriga till det nya landet
- Att begränsade krav ställs på migranter i det nya landet
- Att det redan finns anhöriga eller landsmän etablerade i det nya landet

Sverige har under hela 2000-talet haft ett extremt generöst regelverk som lockat nära två miljoner utlänningar att välja landet som slutdestination, varav nästan en miljon varit asylrelaterat. Synen på Sverige som mest generöst sprids via diasporor och sociala medier, och lockar ännu fler från migrationens ursprungsländer att söka sig hit. Svensk lagstiftning måste därför vara mer restriktiv än jämförbara länder för att den politiska ansatsen att skapa en hållbar migrationspolitik i realiteten skall få effekt.

Den svenska utlänningslagstiftningen bör utformas strikt utifrån den mest restriktiva tolkningen av EU-rätten och internationella traktat. Internationella politiska konventioner bör i delar som inte är anpassade efter samtiden utmanas och på sikt bör internationella ramverk omprövas.

Det har tyvärr blivit tydligt att det inte går att finna en lösning i denna kommitté som vi kan ställa oss bakom.

För att förverkliga en migrationspolitik som gör att det svenska samhället kan läka ihop behövs en bredare och mer genomgripande ansats än vad övriga partier varit intresserade av att förhandla. Många centrala faktorer som alls inte berörts av majoriteten har stor påverkan på Sveriges attraktionskraft för migration, och även på vår förmåga att utvisa de som inte har eller bör ha rätt att befinna sig i Sverige.

Riktmärket för svensk migration under de kommande decennierna måste utgå från att från fler av de som redan nu befinner sig i Sverige illegalt eller saknar samhörighet till det svenska samhället varje år återvänder till sina hemländer, än de som beviljas uppehållstillstånd på asylgrund eller som anhörig till sådana anknytningspersoner.

För att nå dit behöver det direkta asylmottagandet i Sverige minskas till nära noll. Dessutom måste anhöriginvandringen, som står för den större delen av den asylrelaterade invandringen, begränsas så långt det är möjligt och förenas med strikta krav.

Det förslag som Sverigedemokraterna i detta yttrande presenterar innebär en sådan politik. Vår bedömning är att det går att utforma en migrationspolitik som innebär ett negativt nettoflöde av asylrelaterad invandring och nära obefintligt direkt asylmottagande inom ramen för rättsligt bindande internationell rätt. Det är möjligt genom att fullt ut tillämpa de restriktiva ventiler som det EU-rättsliga ramverket tillåter och samtidigt kraftigt dämpa sådana mjuka faktorer utanför det strikt migrationsrättsliga området som bidrar till att Sverige i migranternas ögon framstår som attraktivt.

Med kraftigt minskade migrationsflöden till Sverige skapas större möjligheter till en mer effektiv handläggning av ärenden och snabb prövning och avisering av sökande innan de släpps in i landet. Dessutom innebär det att mer resurser kan disponeras till att söka upp, frihetsberöva och verkställa utvisningar av de många som befinner sig i Sverige illegalt och ofta innebär stora påfrestningar på det svenska samhället.

1.2 Behovet av en hållbar migrationspolitik

Sveriges befolkning har under 2000-talet ökat i en takt som får betraktas som extrem. Under 2010-talet har Sverige rentav haft den största befolkningsökningen i absoluta tal i Sveriges historia, 985 000 personer, vilket är 50 procent mer än 40-talets rekordår.

Magnituden av den demografiska förändringen är unik i västvärlden och hade alldeles oavsett sammansättningen av befolkningstillväxten inneburit en chock för samhället. Påfrestningen för bostadsmarknaden, sjuk- och äldreården, skolväsendet och andra delar av välfärdssamhället innebär med en så snabb befolkningstillväxt ofrånkomligen att kapaciteten underskrider behoven.

Den förkrossande majoriteten av befolkningstillväxten beror på invandring, nästan 80 procent under 2010-talet. Karaktären på denna migration gör problemen långt värre. Av invandringen det senaste decenniet har 70 procent haft sitt ursprung utanför Europa, varav nästan alla i Afrika och Asien. Det är övervägande personer med en kulturell, religiös och utbildningsmässigt avlägsen bakgrund, och som visat sig vara mycket svår att assimilera till det svenska samhälls-, kultur- och arbetslivet.

Migrationen till Sverige har de senaste decennierna därtill till största del bestått av asyl och anhöriginvandring, rentav till två tredjedelar under det föregående decenniet. Arbetskraftsinvandringen, eller rättare sagt arbetstagare som kommit till Sverige för att arbeta, har endast utgjort 13 procent det gångna decenniet. Bland dessa är det i sin tur mestadels lågkvalificerad arbetskraft: 2019 var den största enskilda gruppen som fått arbetstillstånd bärplockare. De utgjorde ensamma nästan en fjärdedel av arbetstillstånden.

Medan arbetskraftsinvandrare haft färdiga arbeten att gå till redan vid första steget på svensk mark, har så inte varit fallet för resten av invandringen. Även om det finns självklara och tydliga undantag framgår det av SCB:s statistik att många grupper av utrikesfödda dels varit utblottade och beroende av samhällets stöd redan från ankomsten, dels fastnat i ett mycket långvarigt utanförskap. Bland de som kom till Sverige som flyktingar 1997–2001 visar exempelvis SCB:s siffror att det tog i genomsnitt tolv år för personer från Asien (mestadels Mellanöstern) att komma i arbete, medan personer från Afrika i genomsnitt aldrig kom i arbete. Med andra ord: även efter undersökningens maxtid på femton år hade majoriteten inte kommit i arbete.

Här bör också nämnas att nyare forskning visat på ännu större problem i integrationen. En studie från Svenska Handelsinstitutet som avsåg 1998–2010 visade exempelvis att endast runt en tredjedel av alla som invandrade från Afrika och Asien hade en lön som motsvarade de lägsta ingångslönerna, efter femton år i Sverige.

Kostnaderna skenar för eskalerande biståndsutgifter och ökade kostnader i välfärden för personer som har stora behov men samtidigt bidrar med liten skattekraft betalar vi genom ökade skatter och sammanbrott av kommunernas ekonomi. Men framförallt betalar vi genom minskade förutsättningar och ambitioner i välfärden, skolan, sjukvården, pensionerna och de sociala trygghetssystemen som byggts upp av tidigare generationer svenskar. På område efter område halkar Sverige efter de länder vi tidigare jämfört oss med.

Den största kostnaden för den migrationspolitik som bedrivits är dock inte ekonomisk. Migrationens effekter vad gäller sammanhållningen och tryggheten i Sverige utgör den mest alarmerande konsekvensen. Ökade samhällsklyftor, eskalerande och grövre våld och en okontrollerbar kriminalitet är en direkt konsekvens av den bedrivna migrationspolitiken. Från att ha varit ett av världens mest jämlika länder, både mellan de båda könen och vad gäller den ekonomiska fördelningen, finns idag områden som de facto lyder andra lagar och regler än de svenska eftersom ordningsmakten inte kan verka där längre effektivt. Helt nya företeelser som hedersförtryck, islamism och förnedringsrån har uppstått i Sverige genom de hundratusentals människor som invandrat från lågt utvecklade delar av världen.

Den politik som förts av regeringar ledda av såväl socialdemokrater som moderater de senaste decennierna har inneburit att vi är i färd att förlora våra grundläggande värderingar, och kärnan i det svenska folkhemmet. Om kursen skall brytas måste genomgripande åtgärder genomföras omgående.

1.3 EU:s roll

Migrationspolitiken skall bestämmas på nationell nivå. En av de mest fundamentala uppgifterna en stat har är att ta hand om sin egen befolkning och avgöra vilka som skall få bo i landet. EU-regleringarna påverkar detta på ett grundläggande sätt.

Kommitténs arbete har främst begränsats av skyddsgrundsdirektivet (2011/95/EU), familjeåterföreningsdirektivet (2003/86/EG), och asylprocedurdirektivet (2013/32/EU). Dessa tre direktiv kringskar Sveriges möjlighet att fritt besluta om vår egen migrationspolitik, främst genom vissa uttalade minimibestämmelser. Under migrationskommitténs gång har vår utgångspunkt varit att lägga oss på den mest restriktiva nivå vi kan och samtidigt respektera EU-rätten, som är den internationella rätt som begränsar riksdagens befogenheter mest.

På sikt verkar vi i EU för att de direktiv och förordningar som påverkar det nationella självbestämmandet för Sverige på migrationsområdet upphävs. Till dess måste vi dock anpassa oss till existerande regelverk, och om möjligt även utnyttja dem till gagn för vårt land, exempelvis Eurodac-förordningen om biometriska uppgifter. Med tanke på att migrationsfrågan skall vara nationell och att andra länders regeringar samt EU-kommissionen inte skall styra över antalet migranter Sverige tar emot, tar vi starkt avstånd till alla försök till omfördelning av migranter i EU.

2. Kommitténs direktiv

Migrationskommitténs direktiv fastställdes av regeringen den 14 juni 2019. Regeringen anförde att Sverige behövde en långsiktigt hållbar, effektiv, human och rättssäker migrationspolitik som värnade asylrätten. Den skulle inte väsentligen avvika från andra EU-länders. Vidare anförde regeringen att reglerna för anhöriginvandringen skulle säkerställa en hållbar ordning som beaktar samhällets samlade intressen.

Regeringen nämnde också sin avsikt att tillsätta andra utredningar för att ta fram underlag för ytterligare regleringar och åtgärder på det migrationspolitiska området. Dessa berörde bland annat arbetskraftsinvandringen, krav för att upptagas till svensk medborgare, reglerna kring utvisning på grund av brott, samt möjligheterna att betrakta en asylansökan som uppenbart oggrundad utifrån EU-rätten.

Sverigedemokraterna välkomnade den parlamentariska kommittén, liksom övriga utredningsinitiativ som regeringen tillkännagivit. Vi ser det som ett tydligt tecken på en nödvändig tillnyktring i det politiska etablissemanget, och den gryende insikten att vårt land befinner sig i en långvarig om än lågintensiv kris orsakad av en ansvarslös migrationspolitik. Sverige behöver omfattande reformer, och i enlighet med gammal svensk sed, och grundlagens krav, skall dessa baseras på en välutredd grund.

Sverigedemokraterna kan dock inte annat än beklaga att regeringen i sitt val av fokusområden valt att förbise viktiga delar av migrationspolitiken. Det är rimligt att en parlamentarisk utredning behandlar breda och viktiga frågor som är avgörande för vårt lands långsiktiga utveckling. Det framstår därmed som märkligt att den föreliggande kommitténs ämnesområde begränsats till att i princip endast omfatta vissa detaljer inom asylinvandring och familjeåterförening. Än mer märkligt är att kommittén fått en så begränsad tid att genomföra sitt uppdrag, något som blivit tydligt mot slutet.

Sverigedemokraterna hade istället förordat att en parlamentarisk kommitté skulle fokusera på att utreda viktiga principiella frågor kring asylrätten och dess tolkning, om definitionen av en human asylopolitik, om asyloffarandet, om mottagandet av asylsökande och nyanländas etablering i samhället, om vikten att få till en enhetlig migrationspolitik utan målkonflikter och självmotsägelser, samt om reformer för att förbättra arbetet med verkställandet av utvisningsbeslut.

I skrivande stund står det klart att de förhoppningar som många svenskar hyst om migrationskommitténs slutsatser inte besannats. Om något har kommittén blivit ett bevis för de politiska partiernas oförmåga att enas för Sveriges bästa och skapa en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Sverigedemokraterna väljer dock att istället ta ansvar för Sverige, och utöver vårt svar på kommitténs förslag, presentera vår syn på alla de frågor som kommittén aldrig fick chansen att beröra. Vår förhoppning är att därigenom så ett frö för en bättre framtid för Sverige.

6. Uppehållstillståndens längd

6.1 Tidsbegränsade eller permanenta uppehållstillstånd

Sverigedemokraternas förslag: Permanenta uppehållstillstånd skall utmönstras ur svensk utlänningslagstiftning. Endast tidsbegränsade uppehållstillstånd skall beviljas, oavsett tillståndsgrund. Uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl skall således vara tidsbegränsat både vid första beslutstillfället och vid eventuell förlängning.

Sverigedemokraterna delar kommitténs uppfattning att tillfälliga lagens bestämmelser om att uppehållstillstånd som huvudregel bör vara tidsbegränsade, är av godo och bör permanentas. Sverigedemokraterna anser dock att kommittén bör gå längre i detta avseende, genom att beakta asylbegreppets mening, och skyddsbehovens varaktighet.

Anledningen till att en utlänning beviljas skyddsstatusförklaring och uppehållstillstånd som skyddsbehövande är att utlänningen vid beslutstillfället anses ha vissa skyddsbehov. Sverige är förpliktigt genom internationella konventioner att ge skydd åt människor i verkligt behov därav. Sverige har dock ingen sådan förpliktelse gentemot människor som saknar skyddsbehov. Givet att det hot som utlänningen upplevt mycket väl kan vara övergående, är det därför rimligt att regelbundet pröva frågan om skyddsbehovet alljämt kvarstår. Om så är fallet bör uppehållstillståndet också förnyas.

Om behovet inte längre kvarstår bör däremot beslutet om skyddsstatusförklaring upphävas och utlänningen i normalfallet återvända till sitt hemland. Detta gagnar hemlandets återuppbyggnad, och i nuläget även Sveriges omfattande integrationsskuld.

Detta skall istället ställas mot tidigare rådande system, där permanent uppehållstillstånd var regel i de flesta fall. Tillfälliga lagens förändringar, med krav på arbete för att erhålla permanent uppehållstillstånd var därvidlag en förbättring, men endast en begränsad sådan. Givet det omfattande utanförskapet som råder bland invandrare, särskilt bland flyktinginvandrare, och den fattigdom som drabbar även de som kommit i någon form av arbete, är det tydligt att det nuvarande systemet inte fungerar.

Till detta bör även läggas det orimliga i att en utlänning som uppfyllt vissa grundläggande krav, och därför beviljats permanent uppehållstillstånd, inte behöver fortsätta uppfylla kraven efter det. Utlänningen erhåller nästintill samma undantagslösa rätt att bo och leva i Sverige som en infödd medborgare, oavsett om utlänningen är till last för det svenska samhället eller ej. Möjligheten att återkalla permanent uppehållstillstånd har i praxis visat sig vara mycket liten, även vid mycket grov brottslighet.

Det bör härvidlag erinras om att dessa problem med permanenta uppehållstillstånd ingalunda är nya. När förslaget till dagens permanenta uppehållstillstånd, bosättningsstillstånd, först diskuterades i 1949 års utlänningskommitté, anfördes följande:

Enligt kommitténs mening förutsätter införandet av uppehållstillstånd utan tidsbegränsning, att ett sådant tillstånd skall kunna brytas även på annat sätt än genom utvisning på nuvarande grunder. Detta kan ske antingen genom en utvidgning av gällande lags utvisningsgrunder eller genom införande av möjlighet att återkalla dylika tillstånd, därvid i samband med återkallelsen ett tidsbegränsat tillstånd skulle meddelas, eller ock genom en kombination av dessa båda alternativ.

Det kan icke vara ändamålsenligt att genom oåterkalleliga tillstånd giva utlänningar garanti för att de för all framtid få kvarstanna i landet, även om de — utan att göra sig skyldiga till så grovt asocialt beteende som nu fordras för utvisning — missköta sig. Vid sidan av de i den gällande lagen upptagna utvisningsanledningarna kan det otvivelaktigt beträffande en utlänning framkomma omständigheter av skiftande art, som medföra att det framstår som olämpligt att utlänningen får vistas här, fastän han vid en föregående prövning befunnits hava kvalifikationer för ett icke-tidsbegränsat tillstånd.¹

¹ SOU 1951:42, s. 63.

Regeringen Erlander ansåg i den följande propositionen att bosättningsstillstånd skulle införas, men menade också att det skulle vara en begränsad företeelse. Ansvariga statsrådet anförde att han "icke avsett att bosättningsstillstånden skulle komma till användning i ett stort antal fall. Det är alltså en mindre grupp utlänningar det här gäller".²

Med facit i hand vet vi idag att permanent uppehållstillstånd kommit att bli något helt annat än vad som ursprungligen avsetts. Över tiden sänktes gradvis den tid som en utlänning var tvungen att vara bosatt med tidsbegränsat uppehållstillstånd för att kunna erhålla bosättningsstillstånd, innan det stannade vid ett år 1976, då figuren bytte namn till permanent uppehållstillstånd, och bekräftades som den normala tillståndsformen för invandrare. Redan då noterades att avslag på grund av vandelsskäl sällan förekom.³

Slutligen fastslog regeringen Palme år 1984, genom 1983/84:144, att permanent uppehållstillstånd skulle beviljas redan vid förstagångsansökan. Sedan dess har permanent uppehållstillstånd utgjort en stor majoritet av de årligen beviljade uppehållstillstånd, och i praxis kommit att vara mycket svårt att återkalla.

I betänkandets kapitel 7 framgår att kommittémajoriteten föreslår en rad krav för att i normalfallet erhålla permanent uppehållstillstånd. Även kommitténs förslag vad gäller möjligheten för skyddsbehövande att erhålla permanent uppehållstillstånd innebär ett nytt krav, i detta fall avseende bosättningstid. I allt detta ansluter sig kommittén till de ursprungliga intentionerna från början av 50-talet. Denna återgång till äldre tiders beprövade metoder är förstås välkommen, men inte utan brist.

Kommittén har varken föreslagit eller ens omnämnt utökade möjligheter att återkalla permanenta uppehållstillstånd, eller omvandla dem till tidsbegränsade uppehållstillstånd. Ej heller har kommitténs förslag anpassats till nutidens särskilda utmaningar, i form av globalisering, hög rörlighet, och snabbt föränderliga politiska förändringar i flera fattiga länder. Möjligheten att genom ett snabbt förfarande återkalla skyddsstatusförklaring och ett därmed förenat uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, är helt avgörande för att komma till bukt med Sveriges långvariga migrationspolitiska problem.

Med anledning av det nämnda föreslår Sverigedemokraterna istället att permanenta uppehållstillstånd helt skall utmönstras ur utlänningsrätten, till förmån för tidsbegränsade uppehållstillstånd av olika längd.

Det kan förutsättas att processen med kontinuerliga omprövningar av tidsbegränsade uppehållstillstånd kan vara relativt resurskrävande. Samtidigt visar Migrationsverkets erfarenheter med förlängningsärenden under tillfälliga lagen på goda möjligheter till effektiva och snabba förfaranden, särskilt i många likartade fall. I många fall kan automatiserade kontroller dessutom göras, såsom avseende inkomster av arbete eller folkbokföringsuppgifter i anhörigärenden.

---

² Prop. 1954:41, s.86.

³ Prop. 1975/76:18, s. 143.

6.2 Undantag från huvudregeln om tidsbegränsade uppehållstillstånd vid första beslutstillfället

Sverigedemokraternas förslag: Inga undantag skall göras från huvudregeln om tidsbegränsade uppehållstillstånd vid första beslutstillfället.

Det bör inte finnas någon möjlighet att bevilja permanenta uppehållstillstånd för skyddsbehövande. Figuren bör utmönstras ur den svenska migrationslagstiftningen, enligt vad som ovan uttryckts. Tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av skyddsgrunder skall förlängas så länge det finns skäl därför, varefter utlänningsgrunderna skall återvända hem. Det samma bör gälla alla andra ärendeslag och tillståndsgrunder.

6.3 Längden på tillfälliga uppehållstillstånd

Sverigedemokraternas förslag: Kommitténs förslag, med den skillnad att permanent uppehållstillstånd inte skall beviljas.

Sverigedemokraterna instämmer med kommitténs förslag vad gäller uppehållstillståndstiderna för skyddsbehövande. Förslagen bygger på EU-rättens minimikrav, vilket är en förutsättning för en hållbar och ansvarsfull migrationspolitik. Detta innebär att konventionsflyktingar beviljas uppehållstillstånd i tre år vid första beslutstillfället, medan alternativt skyddsbehövande beviljas uppehållstillstånd i tretton månader. Vid förlängning beviljas båda grupperna uppehållstillstånd om två år i taget. Detta gäller med mindre tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver något annat.

Sverigedemokraterna motsätter sig dock kommitténs förslag att skyddsbehövande skall erhålla permanent uppehållstillstånd, ett krav som inte har någon motsvarighet i EU-rätten. Permanent uppehållstillstånd bör i vår mening utmönstras ur utlänningsrätten, vilket diskuterats ovan.

7. Permanenta uppehållstillstånd

Sverigedemokraternas förslag: Permanent uppehållstillstånd skall utmönstras ur utlänningsrätten.

Som ovan föreslagits bör permanenta uppehållstillstånd utmönstras ur den svenska migrationsrätten. Skälet är först och främst att det måste betraktas som orimligt att en utlänning kan erhålla en nästintill evig rätt att vistas i Sverige, med full rätt till hela välfärden, oavsett om utlänningens ursprungliga skäl för vistelsen alltjämt gäller. Permanenta uppehållstillstånd kan dessutom endast svårigen återkallas, oavsett om utlänningen ligger samhället till last, eller rentav begått grova brott.

Kommitténs förslag att införa vissa krav för att erhålla permanent uppehållstillstånd visar på en förståelse för de grundläggande problemen med institutet, men också på en bristande vilja att på allvar taga itu med frågan. Med kommitténs förslag skulle en utlänning alltjämt ha en ovillkorlig rätt att leva i Sverige, så länge utlänningen uppfyllde kraven vid beslutstillfället. Om exempelvis en skyddsbehövande utlännings skyddsskäl inte längre gäller på grund av en förändrad situation i hemlandet, skulle utlänningen alltjämt kunna fortsätta leva i Sverige, även om utlänningen inte kan försörja sig själv, eller blivit kriminell.

De undantag som kommittén föreslår framstår även som orimliga givet syftet med hela förslaget. Om undantag från språkravet görs för personer som kommer från länder med begränsade utbildningsresurser innebär det i praktiken att analfabeter skulle få ett regelmässigt undantag. Med samma argument hade man rimligtvis kunnat acceptera homofobi och liknande avvikande värderingar från utlänningar med ursprung i kulturer präglade av sådan intolerans. Att kommittén dessutom avstår från att diskutera problemet med att "vänta ut" ett uppehållstillstånd är även det orimligt. Rättssäkerheten kräver att dessa frågor utreds i utredningar, och inte av myndigheternas tjänstemän eller i domstol.

Institutet permanent uppehållstillstånd krockar i viss mån också med tanken att uppvärdera medborgarskapet. Med nuvarande regelverk är skillnaden mellan de två instituten mycket liten, och handlar i praktiken endast om rätten att rösta. Detta gäller i synnerhet flyktingar, som kan använda sig av resedokument utfärdade av Sverige för att resa fritt i stora delar av världen, som om de hade ett svenskt hemlandspass. Medborgarskapet har blivit en uppgraderad version av permanent uppehållstillstånd.

För att bevara medborgarskapets helgd bör utlänningars rätt att vistas i Sverige aldrig tillåtas närma sig medborgares.

8. Anhöriginvandring

8.1 Utgångspunkter

Familjen utgör den minsta, men också den viktigaste, beståndsdel i samhället och dess uppbyggnad. Familjen är en grundsten i hur människor finner mening och syfte. Staten skall aldrig, och får aldrig, hindra individen från att åtnjuta sitt familjeliv. Det är en rättighet som Sverige har uttryckt både genom att ratificera internationella traktat, men även genom att uttrycka den i vår grundlag.

Den utgör dock i juridisk mening en negativ rättighet, snarare än en positiv. Individen har rätt att fritt hitta kärleken, men kan inte förvänta sig att någon annan, minst av allt samhället, skall finna kärleken åt individen. Och lika lite som staten är skyldig att hjälpa individen finna kärleken, eller köpa individen ett hus stort nog för hela familjen, är staten inte skyldig att försörja utlänningar som vill invandra som anhöriga.

Tvärtom har det varit en grundläggande princip i Sverige under många år att samhället har ett intresse av att utöva kontroll över invandringen, och i många fall belägga den med vissa villkor. Precis som kommittén kommit fram till är det rimligt att den som vill hämta hit kärleken från utlandet också kan försörja sig själv och det blivande gemensamma hushållet. Detta gäller oavsett övriga omständigheter, men blir förstås än viktigare givet den integrationseskuld, och de omfattande utmaningar vårt land står inför.

Den internationella folkrätten, och EU-rätten, begränsar i viss mån vilka villkor Sverige kan ställa, särskilt när det gäller anhöriga till skyddsbehövande. Givet de omfattande problem som råder i Sverige är det rimligt att utlänningslagstiftningen ligger så nära den internationella miniminivån som möjligt. Där det är möjligt bör kryphål och minsta möjliga marginal vara gällande.

Svenska medborgare bosatta i utlandet bör tillförsäkras särskilda möjligheter att återvända hem med sina utländska familjemedlemmar, främst vad avser prioritet i handläggningen, och möjligheten att ansöka inifrån Sverige.

8.2 Upphållstillstånd på grund av anknytning

Sverigedemokraternas förslag: Bestämmelserna om familje-återförening skall anpassas till den europeiska miniminivån. Det skall därmed inte komma på fråga för annat än flyktingar. Familjeåterförening med en i Sverige bosatt flykting skall endast vara möjligt för följande familjemedlemmar:

- En utlänning som är make eller sambo till flyktingen,
- En minderårig ogift utlänning som är barn till flyktingen och flyktingens make eller sambo.
- En minderårig ogift utlänning som är barn till flyktingen om flyktingen har ensam vårdnad om utlänningen, och utlänningen är beroende av flyktingen för sin försörjning.
- En minderårig ogift utlänning som är barn till flyktingens make eller sambo, om flyktingens make eller sambo har ensam vårdnad om utlänningen, och utlänningen är beroende av flyktingens make eller sambo för sin försörjning.

Endast en anknytning som varit etablerad före flyktingens inresa till Sverige skall kunna ligga till grund för familjeåterförening.

En flykting skall ha vistats i Sverige lagligen i två år för att kunna utgöra anknytningsperson.

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs slutsats vad gäller konventionsflyktingars generella rätt till familjeåterförening. Vi motsätter oss dock det slutliga förslag som migrationskommittén kommit fram till, då vi till skillnad från majoriteten anser att Sverige skall hålla sig till den miniminivån som EU-rätten och folkrätten fastställt.

Vad gäller EU-rätten är det viktigaste dokumentet härvidlag familjeåterföreningsdirektivet. Av denna följer att endast de som erhållit flyktingstatusförklaring och uppehållstillstånd i mer än ett år kan utgöra anknytningspersoner med rätt att ta hit sina anhöriga.

Anhöriga, enligt direktivet, är anknytningspersonens make eller maka eller sambo, deras gemensamma biologiska eller adopterade barn, deras separata biologiska eller adopterade barn som är under deras vårdnad och är beroende av dem för sin försörjning. Barn, för att anses vara sådana, får enligt direktivet inte ha uppnått myndighetsålder i medlemsstaten och får inte vara gifta.

Eftersom bestämmelserna i direktivet är av minimikaraktär står det medlemsstaterna fritt att införa eller bibehålla mer förmånliga bestämmelser. Här ingår exempelvis möjligheten i artikel 4.1 för medlemsstaterna att tillåta anhöriginvandring för utländska minderåriga barn under gemensam vårdnad mellan en flykting i Sverige och en utlänning i ett annat land. Här har kommittén, liksom Sveriges regering, både före och efter krisen 2015, valt att frånga miniminivån.

Direktivet möjliggör även rätt till undantag i vissa fall, såsom möjligheten i artikel 9.2 för medlemsstaterna att föreskriva att endast förhållanden som är etablerade innan inresa kan ligga till grund för familjeåterförening. Även här har kommittén gått längre än EU-rätten kräver.

I enlighet med vad som tidigare anförts om värdet att anamma miniminivån enligt EU-rätten och folkkräften, anser Sverigedemokraterna att båda dessa möjligheter till strängare lagstiftning bör tillvaratagas. En minderårig utlänning under gemensam vårdnad av en flykting bosatt i Sverige, och en utlänning i utlandet, skall därför inte kunna ansöka om familjeåterförening i Sverige. I sådana fall bör barnet alltså inte skiljas från föräldern i hemlandet. Ett förhållande som inte är väletablerat skall inte heller kunna ligga till grund för familjeåterförening.

Ytterligare ett krav som familjeåterföreningsdirektivet genom artiklarna 8 och 12.2 öppnar för, är kravet på två års laglig vistelse för flyktingen i Sverige innan en anhörig som ansökt om familjeåterförening de facto kan återförenas i Sverige. Detta innebär alltså att två år skall ha förflutit sedan flyktingen beviljades uppehållstillstånd och flyktingstatusförklarades, innan familjeåterförening kan bli aktuellt.

Givet hur angeläget det är att minska asylinvandringen till Sverige, och därmed också den omfattande anhöriginvandringen, liksom att förbättra förutsättningarna för en framgångsrik integration för flyktingen innan resten av familjen ansluter sig, men också säkerställa att en skyddsbehövandes vistelse i Sverige inte är helt tillfällig, bör denna möjlighet tillvaratagas.

Medlemsstaterna har också möjlighet artikel 7.2, att kräva att anhöriga och skyddsbehövande följer integrationsåtgärder i enlighet med nationell lagstiftning. I dagsläget saknas sådana uttryckliga lagstadgade krav på åtgärder i svensk lagstiftning, annat än de utbildningskrav som sedan den 1 januari 2018 ställs på vissa nyanlända. Existerande krav bör därför dels utökas, och dels kopplas direkt till utlänningsrätten så att det klart och tydligt framgår för utläningen att ett aktivt deltagande i integrationsåtgärder är en förutsättning för familjeåterförening, och ett gemensamt liv i Sverige. Frågan bör utredas vidare.

8.3 Uppehållstillståndstidens längd vid anknytning

Sverigedemokraternas förslag: Uppehållstillstånd som beviljas på grund av anknytning till någon som är bosatt eller beviljats bosättningsgrundande uppehållstillstånd skall vara tidsbegränsat och gälla för samma tid som uppehållstillståndet för anknytningspersonen.

Om nytt uppehållstillstånd beviljas skall även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i två år. Tillståndet får dock inte gälla för längre tid än uppehållstillståndet för anknytningspersonen.

Möjligheten att bevilja permanent uppehållstillstånd tags bort.

Den som har beviljats ett uppehållstillstånd på grund av anknytning till make, maka eller sambo får beviljas ett nytt uppehållstillstånd endast om förhållandet består.

Har ett förhållande upphört får uppehållstillstånd ändå ges, om förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlänningen, eller utlänningens barn, utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid.

Ett nytt uppehållstillstånd får även beviljas, trots att förhållandet upphört, om utlänningen

1. uppfyllt kraven för uppehållstillståndet i minst tre år,
2. fört en hederlig vandel, och
3. kommit i varaktig egen försörjning, och
4. i övrigt har en särskild anknytning till Sverige.

En ansökan om förlängning av familjemedlemmets uppehållstillstånd skall kunna bifallas trots att familjemedlemmen vistas i Sverige.

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs förslag vad gäller uppehållstillståndens längd vid familjeåterförening. Vi föreslår dock, i enlighet med vad som ovan anförts, att permanent uppehållstillstånd skall utmönstras ur utlänningsrätten, varför det inte kan komma på fråga för anhöriga till skyddsbehövande, eller någon annan.

Vår syn skiljer sig också från kommittémajoritetens vad avser möjligheten att kvarstanna i Sverige vid brusten anknytning, alltså att förhållandet som låg till grund för anhöriginvandrarens tillstånd upphört. Till skillnad från kommittén anser vi dels att den tredje punkten, om *andra starka skäl*, helt bör utgå, dels att den första punkten, *särskild anknytning*, bör skärpas och förtydligas.

Punkterna tillkom i lagtext för första gången år 2000. I praktiken innebar detta dock endast en kodifiering av tidigare praxis, såsom framgår i förarbetena.⁴ Avsikten har förstås varit att, såsom statsrådet Gradin skrivit i tidigare förarbeten, "undvika beslut som framstår som stötande för rättskänslan".⁵ Redan då pågick emellertid en gradvis förskjutning i regelverket, så att undantagsbestämmelsen sakta omfattade fler och fler. Nämnda statsrådet skrev uttryckligen att "det finns skäl att i något högre grad än nu låta utlänningen få stanna kvar i Sverige när förhållandet har upphört". Samtidigt har den integrationspolitiska situationen i Sverige blivit allt svårare, vilket föranleder ett behov av generell skärpning i lagstiftningen.

Sverigedemokraterna föreslår för det första att punkt tre, om andra starka skäl, helt skall utgå. Bestämmelsen tar fasta på olika former av humanitära skäl, som att sökanden riskerar att bli socialt utstött vid ett återvändande eller att sökanden är allvarligt sjuk eller svårt handikappad. Vi noterar härvidlag att bestämmelserna om synnerligen ömmande omständigheter redan fyller en särskild funktion av nödventil för det fall det skulle förefalla uppenbart orimligt att utvisa en utlänning.

Sverigedemokraterna föreslår också en skärpning av punkt ett, gällande begreppet särskild anknytning till Sverige. Det bör uttryckligen framgå att vissa grundläggande krav skall uppfyllas för att det skall vara tal om en särskild anknytning.

⁴ Prop. 1999/2000:43, s. 64–65.

⁵ Prop. 1983/84:144, s. 73.

Utlänningen skall för det första ha varit bosatt i Sverige med uppehållstillstånd på grund av anknytning, och uppfyllt kraven därför, i minst tre år. Detta innebär alltså att utlänningen i förekommande fall skall ha haft ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i två år, och därefter fått tillståndet förlängt.

För det andra skall utlänningen ha fört en hederlig vandel. Med tanke på den ringa bosättningsstiden som avkrävs, enligt ovan, bör kraven vara högt ställda, i förhållande till vad som är fallet för exempelvis naturalisationsärenden. Utlänningen skall under sin vistelse under inga omständigheter ha dömts för brott där fängelse ingår i straffskalan. Utlänningen skall också ha gjort rätt för sig gentemot det allmänna, och skall sakna skulder.

För det tredje skall utlänningen ha kommit i varaktig egen försörjning. I likhet med vad som framgår nedan om försörjningskravens utformning, bör kravet i detta fall taga fasta mer på att utlänningen genom eget arbete uppnått en normal levnadsstandard, än att utlänningen inte skall ligga samhället till last genom beroende av bidrag.

Slutligen bör utlänningen även i övrigt ha en särskild anknytning till Sverige, utöver de ovan stadgade kraven. Här bör särskilt beaktas utlänningens svenskkunskaper och engagemang i föreningsliv.

8.4 Möjligheten att vägra uppehållstillstånd vid anknytning

Sverigedemokraternas förslag: Ett uppehållstillstånd skall vägras

- utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, eller
- utländskt barn som är ogift och har en förälder som är gift eller sambo med någon som är bosatt i eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige om någon av makarna eller samborna är under 21 år.

Uppehållstillstånd skall också vägras utlänning som är anhörig till någon som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. Utlänningar skall i samband med ansökan åläggas att medverka i särskild utredning kring detta.

Uppehållstillstånd skall också vägras om utlänningen eller anknytningspersonen underlåter att följa integrationsåtgärder.

Sverigedemokraterna instämmer till fullo med kommitténs förslag att begränsa rätten till familjeåterförening för personer under 21 års ålder. Regeln, som varit gällande sedan tillfälliga lagens tillkomst, motsvarar förslag som Sverigedemokraterna lagt i riksdagen årligen sedan partiets riksdagsinträde 2010, om en 24-årsregel, enligt norsk och dansk förlaga.

Vi vill dock betona att regeln inte enbart bör gälla anhöriga till skyddsbehövande, såsom under den tillfälliga lagen, utan all anhöriginvandring, inklusive anhöriga till svenska medborgare, arbetstagare, eller studenter.

Sverigedemokraterna vill också betona att EU-rätten öppnar för att medlemsstaterna kan vägra utlänning uppehållstillstånd på grund av anknytning, med hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. Denna möjlighet är sedan tidigare implementerad i den svenska utlänningslagen, men i otillräcklig omfattning. Det torde finnas goda möjligheter att förbättra den svenska implementeringen genom att bland annat innefatta brott med relativt högt straffvärde samt den absoluta majoriteten av våldsbrott, sexualbrott och brott mot frid och frihet. Även medlemskap i organiserad brottslighet eller terrororganisationer bör rimligtvis ingå.

I linje med detta bör utlänningar som ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning i regel styrka att de inte är eller har varit involverade i grov kriminalitet. Denna typ av vandelskrav bör omfatta all anhöriginvandring, inklusive anhöriga till medborgare, arbetstagare, eller studerande.

I syfte att uppnå en förbättrad integration och assimilation av både anhöriga och anknytningspersoner bör EU-rättens möjlighet att avkräva följandet av integrationsåtgärder implementeras, i enlighet med vad som anförs i avsnitt 8.2. Det skall alltså vara möjligt att vägra uppehållstillstånd på grund av anknytning i det fall anknytningspersonen, eller i förekommande fall den anhörige, inte uppfyllt integrationsåtgärder som avkrävs i svensk lag.

8.5 Anknytning vid synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter

Sverigedemokraternas förslag: En utlänning som erhållit uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande skäl enligt 5 kap. 6 § UtlL skall inte under några omständigheter kunna utgöra anknytningsperson.

Av avsnitt 10 nedan framgår att Sverigedemokraterna motsätter sig att den existerande säkerhetsventilen i utlänningslagen och den tillfälliga lagen utökas på något sätt. Ventilen behövs för att Sverige skall kunna fullgöra sina internationella konventionsåtaganden, men skall under inga omständigheter gå utöver dessa.

I nuläget kompliceras frågan om en säkerhetsventil av de följder detta får för resten av utlänningsrätten. Det kan exempelvis röra sig som ett utländskt ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av sjukdom, men senare utgör anknytningsperson åt familjemedlemmar som vill flytta till Sverige. Det var inte avsikten med det ursprungliga tillståndet. För att förebygga att denna säkerhetsventil missbrukas, i synnerhet i ärenden som rör barn, skall det därför inte vara möjligt för en utlänning som erhållit uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande att utgöra anknytningsperson.

9. Försörjningskrav vid anhöriginvandring

9.1 Försörjningskravets utformning

Sverigedemokraternas förslag: Försörjningskravet skall skärpas såtillvida att anknytningspersonen skall ha en sådan inkomst att hushållet inte riskerar fattigdom enligt SCB:s normer. Inkomsten skall inte omfatta sociala bidrag eller andra inkomster än från arbete och kapital, och derivat därav.

Anhöriginvandraren skall ordna med en heltäckande sjukförsäkring för hela vistelsen i Sverige.

Försörjningskravet skall även gälla vid förlängning, till dess utläningen kommit i varaktig försörjning.

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs bedömning att ett försörjningskrav för anhöriginvandring bör permanentas, och innefatta dels ett krav på bostad, dels ett inkomstkrav, och att dessa skall omfatta såväl de anhöriga som anknytningspersonen. Vi anser dock att kommittén helt förbiset frågan om nivåerna för försörjningskravet, och dessutom missat en chans att utvidga kraven för att bättre svara mot miniminivån inom EU och enligt folkrätten.

I dagsläget baseras inkomstdelen av försörjningskravet på det så kallade förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken (1981:774). Förbehållsbeloppet omfattar dels ett normalbelopp, som fastställs vart år, dels individens bostadskostnad. Normalbeloppet är år 2020 8 264 kr.

När frågan om försörjningskrav utreddes år 2008 diskuterades flera sätt att fastställa en lämplig nivå för inkomsten. Slutsatsen var att förbehållsbeloppet var bäst ägnat att motsvara förhållandet att "anknytningspersonen integrerats i samhället på ett sådant sätt att han eller hon kan försörja sig själv mera varaktigt".⁶ Regeringen kom sedan att anamma denna definition, som kom till uttryck i 4 kap. 4 c § utlänningsförordningen (2006:97).

Det bör dock betonas att denna nivå ingalunda visar på någon meningsfull integration eller försörjningsförmåga. En anknytningsperson som bor i en enrumslägenhet, med en hyra på 5 000 kronor, och som vill försörja sin blivande sambo, kan med dagens regler tjäna så litet som 16 000 kronor före skatt, och ändå uppfylla kraven. En sådan inkomst understiger med råge gängse kollektivavtalsenliga ingångslöner. Dessutom innebär en sådan låg disponibel inkomst att hushållet befinner sig i risk för fattigdom, enligt SCB:s och OECD:s mått.

Det måste betraktas som stötande att en utläning som invandrar till Sverige skall anses vara varaktigt försörd, om han eller hon redan vid första steget på svensk mark riskerar fattigdom, och lever i ett uppenbart utanförskap. Det batar inte för en god integration, och innebär per definition en otillbörlig belastning för samhället.

Det bör härvidlag noteras att familjeåterföreningsdirektivets bestämmelser om försörjningskrav uttryckligen nämner att bedömningen av inkomsten skall beakta nivån för minimilöner och -pensioner i landet. När frågan om försörjningsstöd senare blev föremål för en statlig utredning togs ingen hänsyn till detta, och inte heller när försörjningskraven senare infördes i begränsad form (prop. 2009/10:77). Det skall jämföras med hur försörjningskraven implementerats i exempelvis Nederländerna, där inkomstkravet istället utgår från den nationella minimilönen för vuxna över 21 år.

Sverigedemokraterna föreslår således att inkomstkravet höjs till en sådan nivå att utläningen inte löper någon risk för fattigdom eller social utestängning, att inkomsten motsvarar en normal minimilön, och att det gemensamma hushållet kan betraktas som självförsörjande efter att utläningen kommit till Sverige. Vilken exakt nivå detta skall bestämmas till måste utredas i särskild ordning.

Som tidigare nämnts är det också orimligt att försörjningskravet skall kunna uppfyllas med hjälp av olika former av sociala bidrag och stöd från det allmänna, såsom bostadsbidrag eller bostadstillägg. Om anknytningsperson behöver sådan hjälp för att klara sitt dagliga leverne bör det snarare tagas till

⁶ SOU 2008:114, s. 94.

intäkt för att han eller hon inte skall utgöra anknytningsperson. I regel bör endast en regelbunden inkomst av arbete eller kapital, eller vissa derivat av dessa såsom pension, kunna räknas.

Sverigedemokraterna föreslår också att försörjningskravet utökas, genom att krav ställs på att utlänningen ordnar en privat heltäckande sjukförsäkring för hela tillståndstiden. Sådana krav finns redan i ett flertal EU-länder, och förutses också i familjeåterföreningsdirektivet, liksom bestämmelserna om den fria rörligheten. Att utlänningen ordnat en sådan försäkring innebär att han eller hon inte längre riskerar att ligga samhället till last vid sjukdom eller olycka, och gör det än tydligare att han eller hon ännu inte betraktas som en fullvärdig del av det svenska samhället. Detta ligger i linje med principen om individens eget ansvar, och därtill principen om det svenska medborgarskapets helgd.

Såsom framgår under avsnittet 16.3 nedan, om Välfärden och migration nedan, föreslår Sverigedemokraterna att kravet på egenordnad heltäckande sjukförsäkring skall gälla till dess utlänningen kommit i varaktig egen försörjning, eller blivit medborgare. I linje med detta föreslår Sverigedemokraterna att försörjningskravet vid anhörginvandring i viss mån bör gälla även vid förlängning av tillstånd. Det är orimligt att en utlänning som helt förlorat både bostad och egen inkomst alltså skall kunna leva i Sverige som om kraven varit uppfyllda. Det ger inte incitament för utlänningen att komma i egen försörjning, och står inte heller i proportion till principerna om individens eget ansvar. Detta bör särskilt utredas.

9.2 Undantag från försörjningskravet

Sverigedemokraternas förslag: Försörjningskravet skall inte gälla om

1. anknytningspersonen är ett barn under 18 år,
2. sökanden är ett barn som har fötts i Sverige och den som barnet åberopar anknytning till är förälder till barnet och sammanbor med barnet i Sverige

Om anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller förklarats vara flykting skall försörjningskravet gälla endast om

- ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter att anknytningspersonen beviljats uppehållstillstånd som flykting eller förklarats vara flykting,
- familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som flyktingen eller dennes anhöriga har särskild anknytning till.

Om det vid en sammantagen bedömning föreligger synnerligen ömmande skäl hänförliga till barnets bästa eller principen om familjens enhet, får försörjningskravet helt eller delvis eftergivnas.

Sverigedemokraterna motsätter sig kommitténs generösa förslag gällande undantagen från försörjningskravet. Om ett försörjningskrav alls skall vara meningsfullt är det orimligt att stora grupper undantags, såsom varit normen före den tillfälliga lagen. Tvärtom bör målet vara att en så stor del av anhörginvandringen som möjligt omfattas av någon form av försörjningskrav, för att garantera att denna typ av invandring aldrig mer ligger samhället till last.

Till skillnad från kommittén anser vi därför att anhöriga till både svenska och EES-medborgare skall omfattas av försörjningskravet. Argumentet som kommittén fört fram gällande den sistnämnda gruppen, att dessa utöver anhörginvandring genom uppehållstillstånd har möjlighet till detta genom uppehållsrätt, bortser dels från de omfattande krav som finns för att erhålla uppehållsrätt, dels att det rör sig om medborgare i relativt välbeställda och kulturellt närliggande länder. Givet den enorma integrationsskuld som byggts upp i vårt land efter decennier av oansvarig migrationspolitik, är det nödvändigt att ställa upp ytterligare krav.

Sverigedemokraterna anser att principen om ett eget ansvar att försörja sina anhöriga väger tungt. Det är dock också vår uppfattning att vissa andra principer, såsom principen om familjens enhet och barnets bästa, i vissa fall kan väga tyngre. Barn bör därför fortsatt vara undantagna, både när de utgör anknytningsperson, eller när de ansöker om uppehållstillstånd såsom födda i Sverige, på grund av anknytning till en förälder som befinner sig i Sverige.

Konventionsflyktingar skall fortsatt vara undantagna försörjningskraven om de ansöker om familjeåterförening inom tre månader från att de erhållit flyktingstatusförklaring, i enlighet med EU-

rätten. Försörjningskravet skall dock likväl omfatta en konventionsflykting om denne eller dennes anhöriga har en särskild anknytning till ett tredjeland där de kan återförenas. Detta motsvarar miniminivån som uttryckt i familjeåterföreningsdirektivet, emedan kommitténs skrivning, om familjens anknytning, avviker från miniminivån. Den särskilda anknytningen till ett tredjeland skall förutsätta familjeband, sociala eller kulturella band med landet.

Det bör härvidlag noteras att Sverigedemokraterna, till skillnad från kommittén, föreslår att familjeåterförening endast skall vara möjlig om familjebanden varit etablerade före inresa. Det finns därmed inget skäl att såsom kommittén beröra frågan om undantag från försörjningskraven om utlännningen och anknytningspersonen sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Utöver de ovan nämnda undantaget är det såsom kommittén nämner troligt att ett litet antal unika fall kommer kräva en särskild nödlösning. Sverigedemokraterna ansluter sig därför till kommitténs förslag, dock med den skillnad att förslaget i vår version blir skarpere. Undantag från försörjningskravet bör kunna göras när det vid en sammantagen bedömning föreligger synnerliga skäl hänförliga till barnets bästa eller familjens enhet. Ett sådant undantag gör det därtill ostridigt att Sverige håller sina åtaganden de enligt internationella konventioner vi förbundit oss till.

9.3 Övrig anhöriginvandring

Sverigedemokraternas bedömning: De försörjningskrav som föreslås gälla vid familjeåterförening och uppehållstillstånd på grund av anknytning, bör även omfatta övrig anhöriginvandring, såsom i arbetsmarknadsärenden eller studerandeärenden.

Sverigedemokraterna föreslår att försörjningskrav även bör omfatta andra former av anhöriginvandring, främst anhöriga inom studerande- och arbetsmarknadsärenden. Anhöriginvandringen inom dessa grupper har sedan 2009 gått från att utgöra 9 procent av all anhöriginvandring, till nästan 40 procent. Medan studerande omfattas av vissa krav som liknar försörjningskrav, finns ingen sådan motsvarighet för anhöriga inom arbetsmarknadsärenden.

Kraven för att erhålla arbetstillstånd är i dagsläget mycket lågt satta, och en lön om 13 000 kronor före skatt betraktas som tillräcklig. Inget krav på bostad uppställs heller. Eftersom arbetskraftsinvandrare inte omfattas av försörjningskrav kan en anhöriga beviljas tillstånd för att leva med en arbetstagar som inte har någon egen bostad, och där den disponibla hushållsinkomsten med råge understiger SCB:s tröskelvärde för risk för fattigdom. Sverigedemokraterna föreslår följaktligen att anhöriga till arbetskraftsinvandrare likställs med övriga anhöriginvandrare, och omfattas av de krav som nyss beskrivits.

Vi noterar därvidlag att regeringen i februari 2020 tillsatte en utredning om arbetskraftsinvandringen, som bland annat skall ta ställning till om ett försörjningskrav för familjemedlemmar till arbetskraftsinvandrare skall införas, och om en sådan ordning bedöms lämplig, lämna författningsförslag. Utredningen skall redovisa ett delbetänkande i denna fråga senast den 1 februari. Vi ser fram emot utredningens slutsatser, och hoppas att regeringen snarast fattar beslut om att försörjningskrav skall införas för anhöriga i arbetsmarknadsärenden, och på sikt att all anhöriginvandring omfattas av likvärdiga krav.

10. Humanitära skäl

10.1 En återgång till synnerligen ömmande omständigheter

Sverigedemokraternas förslag: En säkerhetsventil skall alltså finnas i utlänningsrätten, och skall utgå från existerande bestämmelser i utlänningslagen. Den skall dock anpassas till den absoluta miniminivån enligt folkrätten, på ett sätt som motsvarar 11 § tillfälliga lagen.

5 kap. 6 § andra stycket skall till skillnad från kommitténs förslag kvarstå i den lydelse som varit gällande omedelbart före den tillfälliga lagens tillkomst.

Uppehållstillstånd får endast beviljas om utlänningsrätten fört en hederlig vandel under vistelsen i Sverige.

Uppehållstillstånd skall inte kunna ligga till grund för uppehållstillstånd på grund av anknytning

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs bedömning att en säkerhetsventil alltså är nödvändig i utlänningsrätten. Vi instämmer också i lagrådets kritik mot den formulering som under den tillfälliga lagen varit gällande. Det är dock helt nödvändigt, givet de senaste årens svåra migrations- och integrationskris, att Sverige alltså sluter sig till miniminivån enligt internationell rätt. Säkerhetsventilen måste vara en ren säkerhetsventil, för mycket svåra och ovanliga undantagsfall. Utgångspunkten bör därför vara att utlänningslagens bestämmelse motsvarar den praxis som varit gällande under tillfälliga lagen.

Av detta skäl motsätter vi oss kommitténs förslag att bredda bestämmelserna i 5 kap. 6 § utlänningslagen genom att återgå till den lydelse paragrafen hade före den 1 juli 2014. Kommitténs förslag är uttryckligen ägnat att innebära en mer generös skrivning, något som inte kan förenas med behovet av en stram och hållbar utlänningsrätt på EU:s miniminivå. En återgång till den tidigare lydelsen skulle därtill skapa ytterligare förvirring utan någon större vinst. Vi noterar också att Sverige inte ådragit sig kritik från vare sig UNICEF eller Europadomstolen för den nuvarande lydelse, varför en ändring framstår som än mer obehövlig. Vi föreslår istället att bestämmelsen i 5:6 återgår till den lydelse den hade före den tillfälliga lagen.

Paragrafens innehåller i dagsläget inget uttryckligt krav på skötsamhet eller vandel. I dagsläget sker istället en värdering genom att bestämmelser om skäl mot att bevilja uppehållstillstånd (jfr. 5 kap. 17 §), tillämpas. Givet att möjligheten att beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter har en sådan undantagskaraktär, och är att betrakta som en förmån från samhällets sida, bör det ställas högra krav. För att ytterligare inskräpa kravet på hederlig vandel bör detta särskilt omnämnas i paragrafen.

Såsom tidigare nämnt i avsnitt 8.5 skall en utlänningsperson som beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande skäl under inga omständigheter kunna utgöra anknytningsperson.

11. Övriga skyddsbehövande

Sverigedemokraternas förslag: Skyddskategorin övriga skyddsbehövande skall utmönstras ur utlänningslagen.

Sverigedemokraterna instämmer med kommittén vad avser övrigt skyddsbehövande. Sverige måste anpassa sig till den absoluta miniminivån enligt EU-rätten, och därmed avskaffa de övriga tillståndsgrunder, om det inte med säkerhet strider mot ett internationellt åtagande som vi förbundit oss till.

12. Övriga ändringar i utlänningslagen

12.1 Uppehållstillstånd på grund av hinder mot verkställighet efter laga kraft

Sverigedemokraternas förslag: Permanent uppehållstillstånd skall utmönstras ur utlänningsrätten. Utlänningar skall därmed inte längre kunna beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av hinder mot verkställighet efter laga kraft.

Definitionen av verkställighetshinder i 12 kap. utlänningslagen skall anpassas till de absoluta minimikraven enligt Sveriges internationella åtaganden.

Verkställighetshinder skall inte anses föreligga om det finns skälig anledning att anta att personen i fråga utgör en fara för säkerheten eller om personen dömts för synnerligen grovt brott.

Föreligger hinder för verkställighet av beslut om utvisning som meddelats av allmän domstol, skall utlänningen sättas i verkställighetsförvar, såvida det inte är uppenbart obehövt. Ett icke bosättningsgrundande uppehållstillstånd som gäller i högst 90 dagar får beviljas sådan utlänning.

Verkställighetsförvar skall vid behov kunna ersättas av annan begränsning av rörelsefriheten.

Föreligger hinder för verkställighet av beslut om utvisning som meddelats av Migrationsverket, får utlänningen beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om högst 13 månader. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas skall, som huvudregel, även det nya tillståndet, vara tidsbegränsat och gälla i maximalt ett år.

Sverigedemokraterna välkomnar kommitténs förslag om att göra tidsbegränsat uppehållstillstånd till huvudregel vid hinder mot verkställighet efter laga kraft, oavsett om hindret är bestående eller ej. Det är i allra högsta grad rimligt att hinder som inte är bestående inte heller skall föranleda varaktig vistelse eller bosättning i Sverige. Hinder som i förstone kan betraktas som bestående kan också mycket väl visa sig vara tillfälliga med tiden, varför det är rimligt att även i sådana fall bevilja tidsbegränsat istället för permanent uppehållstillstånd.

Till skillnad från kommittén anser vi dock, som tidigare nämnt, att permanent uppehållstillstånd helt skall utmönstras ur utlänningsrätten. Vi anser därmed att ett uppehållstillstånd på grund av hinder mot verkställighet efter laga kraft aldrig skall kunna omvandlas till ett permanent uppehållstillstånd. Det skall istället fortsätta vara tillfälligt, och förlängas så länge de ursprungliga skälen kvarstår, eller utlänningen erhåller medborgarskap efter minst tio års bosättning, utöver övriga krav.

Även andra villkor som gäller vid verkställighetshinder bör förändras. Vår uppfattning är att Sverige implementering av både folkrätten och EU-rätten gått långt utöver vad som är nödvändigt. Bestämmelserna i 12 kap. 1–3 §§ utlänningslagen bör därför revideras, så att verkställighetshinder skall anses föreligga i färre fall.

Vidare anser vi att en utlänning som dömts i allmän domstol för sådan synnerligen grov brottslighet att personen utgör en samhällsfara, skall kunna verkställas även om det finns risk för sådan behandling som beskrivs i 1–3 §§. Verkställighetshinder skall inte anses föreligga för en sådan utlänning.

En utlänning som dömts till utvisning av allmän domstol för ett brott som inte uppfyller de nyssnämnda kraven, skall istället alltid tagas i verkställighetsförvar när beslutet vunnit laga kraft, och tidsfristen för frivillig hemresa löpt ut, om det inte är uppenbart obehövt.

Det skall i högre utsträckning vara möjligt att förvarstaga utlänningar även innan dess att en tidsfrist för frivillig hemresa löpt ut, eller innan utvisningsbeslutet vunnit laga kraft. Det skall i samtliga fall vara möjligt att ersätta förvarstagnung med andra former av övervakningsåtgärder, såsom elektronisk fotboja, anmälningsplikt, helgarrest, hemarrest, utgångsförbud, eller andra begränsningar i rörelsefrihet.

En utlänning som dock inte dömts för brott, och för vars utvisning det föreligger verkställighetshinder, skall dock kunna erhålla ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om 13 månader. Ett nytt uppehållstillstånd, på ett år, får efter ansökan beviljas.

12.2 Praktiska verkställighetshinder

Sverigedemokraternas förslag: Permanent uppehållstillstånd skall utmönstras ur utlänningsrätten. Utlänningar skall därmed inte längre kunna beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av bestående praktiska verkställighetshinder.

En utlänning skall dock kunna beviljas uppehållstillstånd i 13 månader om det föreligger praktiska verkställighetshinder. Beslutet skall förenas med ett avvisnings- eller utvisningsbeslut.

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs slutsats att frågan om uppehållstillstånd för praktiska verkställighetshinder inte ligger inom ramen för kommitténs arbete. Sverigedemokraterna begagnar sig likväl av detta tillfälle för att föreslå vissa förändringar.

Upphållstillstånd för praktiska verkställighetshinder kan beviljas utlänning om bevisning kan styrka att det finns praktiska hinder mot att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Sådana hinder föreligger inte om utlänningen kan återvända på egen hand, eller inte själv gjort försök att undanröja eventuella verkställighetshinder.

En utlänning har endast rätt att vistas i Sverige såvitt svensk lag tillåter det. En utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige skall lämna landet. Om det dock föreligger praktiska hinder för detta, som utlänningen själv inte bär någon skuld för, vore det orimligt att straffa utlänningen. Det kan heller inte betraktas som rimligt att utlänningen skall leva i någon form av limbo i Sverige utan att kunna bli en del av samhället, och bidra. Utlänningen bör därmed kunna erhålla tillstånd att vistas i Sverige i väntan på att avvisning eller utvisning kan verkställas.

I sådana fall skall en utlänning beviljas ett tillfälligt uppehållstillstånd som gäller i högst 13 månader. Beslutet skall förenas med ett avvisnings- eller utvisningsbeslut. Om verkställighetshindret upphört skall uppehållstillståndet omedelbart återkallas, och avvisnings- eller utvisningsbeslutet verkställas.

12.3 Varaktigt bosatta

Sverigedemokraternas förslag: Ställning som varaktigt bosatt skall inte längre förenas med permanent uppehållstillstånd. Det skall istället förenas med ett femårigt uppehållstillstånd.

För att beviljas ställning som varaktigt bosatt i Sverige skall krävas att sökanden uppfyller språkkrav, samhällskunskapskrav, och har en heltäckande sjukförsäkring.

Sverigedemokraterna välkomnar i viss mån kommitténs förslag att fler krav skall ställas som villkor för att erhålla ställning som varaktigt bosatt (VABO). I dagsläget innebär VABO en särskild genväg till permanent uppehållstillstånd, eftersom kraven på försörjning är lägre än vad som gäller i tillfälliga lagen. När den lagen förlängdes 2018 påtalade också Migrationsverket i sitt remissvar att det fanns en risk att tiotusentals utlänningar skulle kunna erhålla permanent uppehållstillstånd just genom VABO, i strid med lagstiftarens intentioner. Redan då påtalade Sverigedemokraterna denna orimlighet.

Vi gläder oss över att övriga riksdagspartier nu visar större förståelse för denna viktiga fråga, samtidigt som vi beklagar att kommittén likväl föreslår att VABO skall förenas med permanent uppehållstillstånd, vilket går utöver EU-rättens minimikrav.

Sverigedemokraterna föreslår istället att ställning som varaktigt bosatt skall förenas med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Dess varaktighet skall efter EU-rättens minimikrav vara fem år.

Kommittén har med rätta föreslagit språk- och samhällskunskapskrav för att kunna erhålla VABO, och permanent uppehållstillstånd i allmänhet. Även om Sverigedemokraterna motsätter oss det senare, av skäl som redan omnämnts, välkomnar vi förslag på språk- och samhällskunskapskrav. Detta är i linje med vad EU-rätten möjliggör, varför sådana krav skall gälla för att beviljas VABO.

Vi noterar att kommittén överhuvudtaget inte tagit ställning till frågan om heltäckande sjukförsäkring. I nuläget omfattas personer som är bosatta i Sverige av den allmänna sjukförsäkringen, oavsett medborgarskap eller övriga kvalifikationer. Det är dock Sverigedemokraternas syn att endast svenska medborgare skall ha en undantagslös rätt till välfärden i sin helhet. Den bosättningsbaserade välfärden skall därför förbehållas svenska medborgare, och sådana utlänningar som gjort sig förtjänta därav genom arbete. Övriga utlänningar skall åläggas att ordna med en egen heltäckande sjukförsäkring, med mindre än att tvingande krav i EU-rätten går däremot. En utlänning skall därför avkrävas en heltäckande sjukförsäkring för att erhålla ställning som varaktigt bosatt.

12.4 Passkravet vid tidsbegränsade uppehållstillstånd

Sverigedemokraterna har inget att erinra mot kommitténs förslag.

12.5 Medborgarskap för vissa statslösa utlänningar

Sverigedemokraternas förslag: Det skall införas en möjlighet att upptaga en utlänning till medborgare om han eller hon har fötts i Sverige, sedan födelsen är statslös, har haft hemvist här i landet de senaste fem åren eller under sammanlagt tio år, samt har fyllt 18 år, men inte har fyllt 21 år.

Utlänning som dömts för brott mot statens säkerhet eller frihetsberövande påföljd om minst fem år, får ej upptagas till svensk medborgare.

Sverigedemokraterna instämmer med kommittén i att Sveriges internationella konventionsåtaganden förpliktigar vårt land att särskilt beakta statslösas möjlighet att erhålla medborgarskap. Vi noterar därvidlag att regeringen vid tillfälliga lagens förlängning 2019 införde en särskild reglering för att möjliggöra för statslösa utlänningar födda i Sverige att erhålla permanent uppehållstillstånd, som ju är ett krav för att kunna ansöka om medborgarskap.

Till skillnad från kommittén föreslår Sverigedemokraterna dock att institutet permanent uppehållstillstånd skall utmönstras ur utlänningsrätten. Det skall därför inte längre ställas krav på permanent uppehållstillstånd för att beviljas medborgarskap. Möjligheten att upptagas till svensk medborgare skall istället bero på andra faktorer, såsom hemvisttid och försörjningsförmåga, i enlighet med svensk lagstiftning före 1976. Regeringens särskilda ändring i tillfälliga lagen 2019, och kommitténs motsvarande förslag som nu ligger för handen, blir därmed obehövligt i detta avseende.

För att Sverige likväl inte skall riskera att bryta mot sina förpliktelser enligt internationella konventioner, skall istället statslösa födda i Sverige ha en särskild rätt att erhålla medborgarskap. Denna rätt skall i enlighet med den tolkning som regeringen gör i propositionen 2018/19:128, gälla tidigast från 18 års ålder, och ej senare än 21 års ålder.

13. Säkra och lagliga vägar

Sverigedemokraternas förslag: Sverige bör agera internationellt för att motverka irreguljär migration, i synnerhet mellan säkra länder, för att så igenom bevara existerande säkra och lagliga vägar. Sverige bör härvidlag samarbeta med andra länder för motverka spridning av falsk information eller rykten, som kan uppmuntra till farlig massmigration. Sverige bör också särskilt försvara nationernas rätt att själva avgöra sin migrationspolitik, inklusive eventuellt samarbete eller kvotflyktningmottagande.

Sverigedemokraterna motsätter sig kommitténs slutsats om behovet att utöka säkra och lagliga vägar för skyddsbehövande personer. Vi anser såsom tidigare nämnt att principen om första säkra land, och i slutändan flyktningbegreppet i sig, utgår från att personer i behov av skydd utan dröjsmål söker sig till det närmaste säkra landet, för att där få skydd. I sådana fall finns inget behov av några särskilda vägar genom andra länder, eftersom det räcker att korsa en enda landsgräns för att nå säkerhet.

Såsom kommittén noterat i kapitel fyra, Faktorer som påverkar var människor söker asyl, kan ett lands migrationspolitik fungera som ett lockbete, och därmed uppmuntra till både reguljär och irreguljär migration. Det sistnämnda innebär i många fall att människor riskerar sina liv på långa och farliga resor för att nå sin destination. På vägen kan de passera både säkra och osäkra länder.

Sverige har liksom många andra länder ett ansvar både gentemot den egna befolkningen, och gentemot andra länder, att inte uppmuntra till sådan irreguljär och farlig migration. Sverige bör därför motverka denna typ av migration. Det bör förslagsvis ske med humanitära hjälpinsatser på plats, och genom att stödja staters förmåga till gränskontroll.

En stor faktor i sammanhanget är förstås spridning av falsk information, ofta genom flyktingsmugglare som lever på människors förhoppningar och drömmar. Sverige bör tillsammans med andra stater organisera informationskampanjer för att sprida kunskap om verkligheten, och svårigheterna som många migranter möter både under sin resa och vid destinationen.

Slutligen bör Sverige aktivt agera inom ramen för EU-samarbetet för att förbättra möjligheterna till effektivt gränsskydd och motverka människosmuggling. Staternas självbestämmanderätt bör härvidlag värnas, och samarbetet alltmer ske på frivillig mellanstatlig basis.

14. Rättssäkerhet

14.1 En mer rättssäker asylprocess

Sverigedemokraternas förslag: Migrationsverket skall i högre grad än idag upprätthålla uppdaterad landinformation.

Sverigedemokraterna instämmer i stort med kommitténs uppfattning om rättssäkerheten i asylprocesserna. Vi anser dock att frågan om uppdaterad och tillförlitlig landinformation förbisetts.

Migrationsverkets verksamhet bygger till stor del på landinformation som verket erhåller från en rad olika källor. Utifrån landinformationen kan myndighetens medarbetare utreda ärenden, och fatta korrekta beslut som avspeglar förhållanden i utlandet. Det är i allra högsta grad avgörande att informationen är korrekt, och ständigt hålls uppdaterade. Detta gäller i synnerhet om målen om ett ökat återvändande skall kunna nås, och om Sverige på allvar skall kunna implementera EU-rättens bestämmelser om säkra ursprungsländer och säkra tredjeländer.

Sverigedemokraterna föreslår därför att Migrationsverket får ett särskilt utökat uppdrag att upprätthålla uppdaterad landinformation. Uppdraget kan med fördel genomföras i samarbete med utlandsmyndigheterna.

14.2 Offentliga biträden

Sverigedemokraternas förslag: Rätten till offentligt biträde och tolk bör i högre grad särskiljas från rätten till avgiftsfritt offentligt biträde och tolk. Rätten till dessa bör anpassas till den miniminivå som stadgas av EU-rätten.

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs förslag om en utredning som ser över hanteringen av offentliga biträden inom det förvaltningsrättsliga systemet, med särskild fokus på offentliga biträden i asylärenden.

En del fråga som Migrationskommittén dock inte tagit upp är till vilken grad olika grupper skall ha rätt till gratis tolk eller offentligt biträde.

Av artikel 22 asylprocedurdirektivet framgår att medlemsstaterna skall tillse att sökande, i frågor som rör ansökningar om internationellt skydd i alla skeden av förfarandet, på egen bekostnad, ges en faktisk möjlighet att rådgöra med juridisk rådgivare eller nationell motsvarighet. Det finns en särreglering för ensamkommande barn, då medlemsstaterna är skyldiga att tillse att en sådan rådgivare utses, enligt artikel 25.

Rätten till tolk i asylprocessen utgår delvis från artikel 12 1p. A, b, i samma direktiv, som föreskriver en rätt till offentligt finansierad tolkning i de förfaranden som omfattas av vissa artiklar i tredje kapitlet i samma direktiv. Rätten till offentligt finansierad tolk rör huvudsakligen de delar av processen där myndigheten kallar in den sökande för muntliga delar av processen. Det saknas krav på offentlig finansiering av tolkar i övrigt. Det torde dock vara i offentlighetens intresse att tillse att domstolsförhandlingar och liknande processer fortgår smidigt i syfte att undvika merkostnader i utdragna processer.

I den mån tolk nyttjas i de fall där EU-rätten för närvarande kräver att medlemsstaterna står för kostnader bör således det offentliga alltiämt stå för kostnaden. I de fall det ligger i det offentliga intresse att processen fortlöper smidigt bör staten stå för kostnaden men kräva ut motsvarande summa av den sökande efter att processen avslutats.

Skillnad bör därmed göras på de fall där bundenhet av EU-rätten kräver att det offentliga skall stå för kostnaden och de fall där den enskilde bör åläggas återbetalningsansvar för de kostnader som uppkommit med anledning av ansökan.

14.3 Medicinska åldersbedömningar

Sverigedemokraternas förslag: Åldersbedömning skall göras i samtliga fall där det inte är uppenbart obehövt.

Medicinsk åldersbedömning skall genomföras så snart som möjligt.

Fram till att beslut om ålder tagits, skall den asylsökande bo i ett tillfälligt särskilt boende avsett för utlännningar som genomgår åldersbedömningsprocess.

Ett slutligt beslut vad gäller sökandens ålder skall fattas så fort som möjligt.

Skälen för Sverigedemokraternas förslag: Migrationskommitténs majoritet har valt att inte beröra frågan om medicinska åldersbedömningar. Sverigedemokraterna välkomnar att det numera finns en bred majoritet för att sådana undersökningar regelmässigt skall genomföras, men föreslår dock förbättringar i det nuvarande systemet.

I dagsläget skall Migrationsverket göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern i ärenden där en asylsökande säger sig vara ett barn, och det finns skäl att ifrågasätta detta. Om det är uppenbart att sökanden är 18 år eller äldre krävs dock inte någon sådan åldersbedömning eller något sådant beslut. Innan Migrationsverket fattar ett tillfälligt beslut skall utlännningen erbjudas möjlighet att genomgå medicinsk åldersbedömning. En sådan kan endast genomföras om sökanden giver skriftligt samtycke därtill. Ett slutligt ställningstagande till sökandens ålder skall göras i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd.

Ordningen bygger på bestämmelser i det första asylprocedurdirektiv (2005/85/EG), som trädde i kraft år 2006. Bestämmelserna infördes först i utlänningsförordningen (2006:97) år 2010 i samband med genomförandet av direktivet.

Den dåvarande regeringen uttalade att det mot bakgrund att medicinska åldersbedömningar inte var en metod som användes av Migrationsverket, fanns anledning att diskutera huruvida en bestämmelse därom behövdes införas i svensk rätt. Regeringen menade dock att med anledning av att läkarundersökningar faktiskt förekom i det svenska asylförfarandet och att bestämmelsen om information om läkarundersökning skulle innebära en ökad rättssäkerhet för den enskilde, en bestämmelse ändå borde införas, lämpligtvis i förordning.⁷

Bestämmelserna infördes sedan i sin nuvarande form i utlänningslagen år 2017. Regeringen framförde då att det inte var lämpligt att barn bodde tillsammans med vuxna, eller att resurser avsatta till barn skulle gå till vuxna. Migrationsverkets långa handläggningstider ledde till de nämnda missförhållandena, varför regeringen föreslog lagändringar för att tidigarelägga åldersbedömningen.⁸

Sverigedemokraterna har kontinuerligt välkomnat regeringens strävanden att förbättra rättssäkerheten för minderåriga asylsökande. Det är i allra högsta grad angeläget att principen om barns bästa tillvaratogs, och barn skyddas under asylprocessen. Det är även rimligt att kostnaderna för mottagandet av särskilt ensamkommande minderåriga asylsökande, som utgör en oproportionerlig stor andel av de totala kostnaderna, inte går till vuxna.

Sverigedemokraterna föreslår därför att åldersbedömningar skall användas i fler ärenden än idag. Istället för att, som i dagsläget, endast användas i ärenden då det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, bör åldersbedömningar användas i samtliga fall där det inte är uppenbart obehövt. Det skulle i praktiken innebära alla ärenden där sökanden inte kan styrka sin ålder med handlingar eller på annat vis.

Sverigedemokraterna föreslår också att den följande medicinska åldersbedömningen skall genomföras så snart som möjligt. I dagsläget saknas en sådan bestämmelse.

Vidare föreslår Sverigedemokraterna att en utlännning som erbjuds medicinsk åldersbedömning skall bo i ett särskilt boende, skild från sådana utlännningar som inte erbjudits medicinsk åldersbedömning.

⁷ Prop. 2009/10:31, s. 199.

⁸ Prop. 2016/17:121, s. 12–13.

Det är angeläget att barn inte bor tillsammans med vuxna, varför utlänningar vars ålder inte är styrkt hålls isär från både konstaterade vuxna och barn.

Slutligen föreslår Sverigedemokraterna att ett *slutligt beslut* om den minderåriges ålder skall fattas så snart som möjligt. Detta skall ställas mot dagens ordning, som dels talar om ett så kallat *slutligt ställningstagande*, och dels anger att detta skall göras i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd. Sverigedemokraterna vill således att det istället blir tal om ett beslut, och att det görs så snart som möjligt, förslagsvis i samband med en medicinsk åldersbedömning.

15. Konsekvensanalys

Sverigedemokraterna instämmer i kommitténs slutsats om att volymerna rörande asylrelaterad invandring kommer att vara oförändrade med utgångspunkt från dagens tillfälliga lagstiftning, om kommitténs majoritetsförslag till en långsiktig hållbar migrationspolitik skulle bli verklighet. Skulle vid den tillfälliga lagens utgång i juli 2021 en majoritet ej ha uppnåtts i riksdagen, och det därmed skulle bli en återgång till den gamla utlänningslagen, skulle vi med all sannolikhet istället se en kraftig ökning av migrationen till vårt land.

Så som redan berörts under kapitel 1 i detta yttrande, är det ställt utom rimligt tvivel att en långsiktig hållbar migrationspolitik kräver en kraftig minskning av den asylrelaterade invandringen. Det är alltså uppenbart att Migrationskommittén misslyckats med uppdraget, alldeles oavsett vad som händer under det kommande året fram tills att den tillfälliga lagstiftningen upphör.

Konsekvenserna i människors vardag är dock svår att mäta i kronor och ören utifrån Migrationsverkets budget. Otrygghet, utanförskap, fallande skolresultat eller en känsla av att bli bortprioriterad från samhällskontraktet är exempel på områden där konsekvensanalyser saknas. I en nylig undersökning utförd av Novus framgick det med all önskvärd tydlighet att en stor majoritet av svenska folket ville se en kraftig minskning av antalet asylsökande från dagens nivåer, något som inte kommer att ske med kommitténs utvattnade förslag.

Detta kommer alltså att innebära att Sverige inte sänder den nödvändiga signalen till omvärlden att bristningsgränsen är nådd i Sverige. Istället kommer antalet asylsökande även fortsatt att avgöras av externa faktorer. Vad som krävs för att nå de resultat som vårt lands framtid behöver, är en bestämd och konsekvent omläggning av hela migrationssystemet.

16. Frågor som inte berörts

Sverigedemokraternas bedömning: En human, rättssäker, effektiv, och långsiktig hållbar svensk migrationspolitik kräver en bred ansats, och omfattande reformer.

Flera för Sverige viktiga frågor har inte berörts i kommittén. Detta beror dels på de snäva direktiv som regeringen beslutat om, och dels att kommittén inte kunde nå en överenskommelse gällande många frågor, som därmed inte kom med i slutbetänkandet.

Sverigedemokraterna beklagar detta. Vår bedömning är att en bred ansats är helt avgörande för att få fram ordentliga förslag till reformer, något vårt land är i stort behov av. Utredningen borde ha omfattat fler områden, med större flexibilitet i utförandet, och större frihet att utvecklas under arbetets gång, vilket också framförts ovan i yttrandets kapitel 3.

Sverigedemokraterna presenterar nedan en rad områden som borde ha berörts av kommittén i dess arbete, och våra förslag till nödvändiga reformer. Presentationen är av nöd kortfattad, och bör ses som utgångspunkter för ett vidare reformarbete.

16.1 Asylrätten och tolkningen av densamma

Sverigedemokraternas förslag: Utlänningsrätten skall utgå från första säkra landsprincipen.

Sverigedemokraternas bedömning: Asylrätten måste moderniseras. Tolkningen av folkrättsliga instrument får inte innebära följder som kan förefalla stötande eller orimliga.

Sverigedemokraterna beklagar att kommitténs direktiv inte omfattade ett uppdrag att diskutera asylrättens roll i dagens samhälle. De gångna årens migrationsproblem har tydligt visat att omständigheterna förändrats såtillvida att en fortsatt traditionell tillämpning av asylrättsliga instrument blir problematisk.

Att människor i behov av skydd har rätt därtill är ostridigt. Att de däremot skall kunna resa långa avstånd, och passera flertalet säkra länder, och ändå betraktas som flyktingar i ankomstlandet, är orimligt. Detta har fått stora negativa följder för flera länder utöver Sverige. Förhoppningen att EU-samarbetet skulle innebära en lösning på problemen har visat sig vara utan grund.

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att principen om första säkra land innebär en lösning på problemen. Principen innebär att en person på flykt har rätt att söka asyl enbart i det första säkra land hon passerar. Om hon reser in i ett annat land har det landet rätt att sända henne åter till det första säkra landet. För Sveriges vidkommande skulle detta innebära ett obefintligt asylmottagande utöver vidarebosättning, med mindre krig eller annan kris utbryter i vårt närområde. I ett sådant fall är Sverige skyldig att ta emot skyddsbehövande.

16.2 En human asylpolitik

Sverigedemokraternas bedömning: Utlänningsrätten måste reformeras i human riktning. I detta ingår att minska incitamenten för farlig irreguljär migration, förebygga familjesplittring, och hjälp på plats för största effekt.

Sverigedemokraterna beklagar att kommittén inte på allvar anammat en praktiskt humanistisk syn på migrationspolitiken. Istället ställs oförenliga föreställningar mot varandra, på ett sätt som leder till ökat lidande både för nödställda i krigssituationer, såväl som för de hundratusentals migranter som växer upp i fattigdom i Sverige.

Ett exempel är att asylsystemet förutsätter att utlänningar tar sig till Sverige för att söka asyl. Detta innebär att nödställda tvingas resa långa avstånd genom ofta farliga regioner för att kunna erhålla skydd i Sverige. I själva verket bidrar svensk politik, med Europas mest generösa bestämmelser, till att locka tusentals utsatta att riskera sina liv, exempelvis under försök att korsa Medelhavet.

Samtidigt är det väl etablerat att det främst är män, ofta resursstarka sådana, som reser. De mest utsatta, såsom kvinnor, sjuka, och barn, stannar i allmänhet kvar i krisområdet, eller i flyktingläger drivna av FN:s flyktingkommisariat. Krisen 2015 medförde att Sverige minskade bidraget till denna organisation, som hjälper *miljoner* människor världen över, för att istället bekosta mottagandet av *tusentals* i Sverige.

Ett annat fenomen är när föräldrar utnyttjar de generösa bestämmelserna gällande barn, genom att just skicka sina barn till Sverige. Många dör på vägen, på minfält eller i Medelhavets vatten. Vissa hamnar i händerna på skrupellösa människosmugglare, som gör sig rika på att Sverige lockar människor till illegal migration. Väl i Sverige kan barnen fungera som ett ankare, och hämta hit resten av familjen, något som inte hade varit möjligt om barnet varit vuxet. Detta bör kopplas till Sverigedemokraternas förslag till strängare tolkning av kravet på särskild anknytning till ett tredjeland i avsnitt 9.2.

Bakom alla dessa exempel finns en konstant, som är att främmande stater, såsom Turkiet, Italien, och Grekland, genom att stänga och bevaka sina gränser garanterar att migrationsflödet till Sverige är ytterst litet. Endast när de av någon anledning misslyckats, såsom 2015, har Sverige fått någon erfarenhet av vad en fri migration från världens krishärdar skulle innebära. Det torde vara uppenbart att något sådant inte kan komma på fråga.

Gemensamt i alla dessa fall är en vilja från svenskt håll att göra gott, att vara human, samtidigt som de direkta följderna av denna vilja leder till ett ökat lidande för både individen och för miljoner människor i behov av stöd. Sverige saknar resurser för att bekosta ett inrikes mottagande av världens fattiga och nödställda, något som 2015 års kris visade. Sverige måste istället i högre grad bortse från symbolåtgärder och vackra ord, och istället fokusera på konkreta lösningar och humanitära insatser på plats, i krisens närområde, där våra begränsade resurser kan komma till större nytta.

16.3 Valfärden och migrationen

Sverigedemokraternas förslag: En kommande utredning skall behandla frågan om utlänningars kvalificerande in i valfärden. Utgångspunkten bör vara att utlänningar i början av sin lagliga vistelse i Sverige i normalfallet endast skall ha rätt till begränsade delar av valfärden. Full tillgång till valfärden skall kräva medborgarskap, eller kvalificering genom varaktig egen försörjning.

Etableringsprogrammet för nyanlända skall innebära särskild rätt till valfärden. Målet skall vara självförsörjning och därmed full rätt till valfärden. Programmet skall utformas för att belöna aktivt deltagande och framsteg, och inskränka i bosättnings- och rörelsefriheten för nyanlända som underlåter att delta.

Utredningen skall även föreslå åtgärder för att uppmuntra till återvandring av skyddsbehövande.

Sverigedemokraternas bedömning: Valfärden bör i högre grad begränsas till medborgare, och de utlänningar som bidragit till samhället genom varaktig egen försörjning.

Sverigedemokraterna beklagar att kommittén inte kunnat enas om en gemensam ny inriktning kring invandringens koppling till valfärden. Dessa två frågor har i mångt och mycket diskuterats isär under alltför lång tid, vilket fått svåra följder för det svenska samhällsbygget. Det är tydligt att förhållandena är annorlunda än de var när folkhemmet stod på sin höjdpunkt.

Medvetenheten kring dessa problem var å andra sidan större vid den tiden. Statsrådet Johansson skrev exempelvis 1968 följande om hur invandringens omfattning skulle bestämmas:

Stor vikt måste fästas också vid våra resurser i fråga om – utom bostäder – utbildning samt hälso- och sjukvård liksom f.ö. att belastningen på den direkta socialvården hålls inom rimliga gränser.⁹

Det bör noteras att under de sex första åren av 60-talet invandrade i genomsnitt 20 000 personer årligen till Sverige. Under perioden 2014–2020 var siffran närmare 140 000. På samma sätt har utanförskapet ökat i vårt land, och invandrarnas inkomster och därmed skattekraft fortsatt legat på en låg nivå, enligt uppgifter från SCB. Följderna för vidmakthållandet av en välfärdsstat är uppenbara.

Utöver detta innebär vårt generösa välfärdssystem i dagsläget en tydlig attraktionsfaktor för irreguljär utländsk migration, såsom framgår i betänkandets kapitel 4. Samtidigt möjliggör det att missbruk och därtill ett ständigt utanförskap för invandrare, med samhällets mer eller mindre goda minne tillåts kvarstanna i bidragsberoende.

Sverigedemokraterna föreslår därför att frågan om utlänningars rätt till valfärden skall utredas. De principer som varit gällande sedan den allmänna välfärden kom till, enligt vilka samtliga bosatta personer har samma rätt till valfärden, bör enbart gälla medborgare, som därmed skall ha undantagslös rätt till valfärden.

För utlänningar bör istället särskilda regler gälla. Detta är i viss mån redan fallet idag för vissa grupper av utlänningar, såsom tillfälliga besökare, eller utlänningar med uppehållstillstånd som gäller kortare tid än ett år. Dessa kan inte folkbokföras, och har i regel en mycket begränsad rätt till valfärden. Även asylsökande omfattas av särskild lagstiftning under tiden de väntar på beslut.

EU-rätten förutsätter redan möjligheten att avkräva flera olika grupper av invandrare en heltäckande sjukförsäkring, såsom studenter, blåkortsinnehavare, personer med ställning som varaktigt bosatt i ett annat EU-land, eller EU-medborgare med uppehållsrätt genom egna medel. Även anhöriga till skyddsbehövande får avkrävas heltäckande sjukförsäkring.

Generellt sett bör samtliga utlänningar avkrävas en heltäckande sjukförsäkring för bosättning, såvida det inte är uppenbart orimligt, eller går emot Sveriges folkrättsliga förpliktelser. Utgångspunkten bör vara att de kan kvalificera sig in i valfärden genom varaktig egen försörjning, främst i form av arbete.

Utredningen bör även se över etableringsprogrammet, och hur skyddsbehövande övergår från de villkor och rättigheter som gällde under tiden de var asylsökande. Förslagsvis bör utlänningar som ingår i ett etableringsprogram omfattas av en rätt till valfärden som motsvarar asylsökande. Processen bör vara inriktad på att integrera utlänningen så att han eller hon vid processens slut är självförsörjande,

⁹ Prop. 1968:142, s. 98–99.

och därmed har full rätt till välfärden. Under tiden bör både ansvar och kostnader för etableringen bäras av staten, och inte av kommunerna.

Etableringsprogrammet bör särskilt belöna framsteg och engagemang i integrationsprocessen. Den som istället underlåter att deltaga aktivt, och inte gör framsteg, skall istället få ersättningar indragna, och i förekommande fall även få sin bosättnings- och rörelsefrihet begränsad. Att sådana åtgärder är grundlagsenliga och står i proportion till Sveriges åtaganden inom folkrätten, utvecklas i nästa avsnitt.

Utöver att utvärdera etableringsprogrammet och nyanländas integrationsprocess, bör utredningen föreslå hur utlänningar som inte lyckas etablera sig i Sverige i högre grad skall uppmuntras att återvända till hemlandet. Detta är inte bara till fördel för det svenska samhället, men också för utlänningens hemland. Länder som lidit under krig eller katastrofer har ofta stora behov av arbetskraft för att bygga upp landet på nytt. Detta tjänar också som ett sätt att motverka brain drain, i det fall utlänningen besitter särskilda färdigheter.

16.4 Mottagning av asylsökande och nyanländas etablering

Sverigedemokraternas förslag: Asylsökande skall bo och leva i Migrationsverkets anläggningsboenden under tiden deras ansökan handläggs. Möjligheter till vård och andra viktiga behov skall erbjudas på plats. EBO-bestämmelserna skall avskaffas.

Hälsundersökning som regioner skall erbjuda asylsökande skall vara obligatorisk.

Undantaget från kravet på arbetstillstånd för asylsökande skall avskaffas.

Nyanlända skall fortsatt omfattas av särskilda regler vad gäller rätten till välfärden i stort, skilda från befolkningen i övrigt. Ansvaret och kostnaden för deras etablering skall helt bäras av staten.

Sverigedemokraternas bedömning: Staten skall bära ansvaret för alla migrationskostnader kopplade till asylinvandringen.

Bakgrund

Staten har under lång tid haft ett huvudansvar för mottagandet av asylsökande. De exakta formerna har varierat kraftigt över åren, men en bärande tanke har varit ett nära samarbete med kommunerna. Till exempel var ordningen före år 1985 att kommunerna genom respektive socialförvaltningen i stort ansvarade för mottagandet av asylsökande, under överseende av Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS. I vissa fall var länsarbetsnämnden ansvariga för exempelvis hyreskostnader.¹⁰

Samma år infördes en ny ordning, där Statens invandrarverk (SIV) fick ett huvudansvar för flyktningmottagandet, som normalt innebar fyra veckors vistelse i en så kallad utredningssluss, på förläggning, innan kommunerna genom frivilliga avtal tog emot flyktingar från verket. Samtidigt infördes.¹¹

1988 infördes den nya lagen om bistånd åt asylsökande (1988:153), som innebar att kommunernas försörjningsansvar gentemot asylsökande, genom främst socialbidrag, togs bort. Istället blev SIV ansvarigt, genom bland annat dagbidrag och särskilt bidrag, jämte fri bostad. Regeringen valde medvetet att villkora rätten till dessa bistånd med att sökanden vistades antingen på förläggning eller i en kommun där sökanden anvisats plats. Regeringen anförde följande.

Ett starkt motiv är som tidigare nämnts en önskan att koncentrera polisens asylutredningar till några få stora utredningsslussar i syfte att åstadkomma kortare handläggningstider. Även bristen på bostäder på vissa håll, och strävandena att motverka en alltför stor koncentration av asylsökande till storstäderna motiverar att reglerna för bistånd åt asylsökande knyts till att de under väntetiden vistas på en plats där det finns resurser och möjligheter att planera mottagandet för dem.¹²

¹⁰ Prop. 1983/84:124, s. 68–71.

¹¹ Prop. 1987/88:80, s. 8–9.

¹² Prop. 1987/88:80, s. 19.

Denna ordning förändrades återigen 1994, när rätten för asylsökande att bosätta sig i eget boende, EBO, med bibehållen rätt till bistånd infördes, tillsammans med den nya lagen om mottagande av asylsökande (LMA, 1994:137). Regeringen menade att det inte fanns något bärande skäl för att asylsökande skulle särbehandlas när samhällsutvecklingen i stort gick mot minskat boende på institutioner, till förmån för "ett vanligt normalt liv". Regeringen anförde också följande:

Även om det stora flertalet asylsökande inte kan antas ha möjlighet att ordna en bostad på egen hand utan också i framtiden kommer bo på förläggningar bör de som själva kan ordna sitt boende ges förutsättningar att bo utanför förläggning.¹³

Det bör härvidlag noteras att det utredningsbetänkande som låg till grund för införandet av EBO-bestämmelserna, uppskattade andelen asylsökande som skulle utnyttja den nya möjligheten till eget boende, till 10 procent.¹⁴

Redan året därpå bodde dock nära hälften av alla asylsökande i eget boende.¹⁵ Detta föranledde en ändring i LMA 2005, enligt vilken en asylsökande inte längre kunde erhålla bostadsersättning för eget boende. Förslaget kritiserades av flera remissinstanser som otillräckligt för att stävja det som regeringen kallade "sociala missförhållanden som tyder på svårigheter för asylsökande att ordna ett bra boende på egen hand". Flera kommuner menade att rätten till EBO-borde begränsas.¹⁶

Först år 2020 gjordes ett ytterligare försök att få bukt med problemen i asylmottagandet och EBO-bestämmelserna, när den nuvarande regeringen drog in rätten till bistånd för asylsökande som bosatte sig i utsatta områden. Liksom år 2005 menade flera remissinstanser, inklusive direkt berörda kommuner, att förslaget var otillräckligt.¹⁷ Bara några månader senare beslutade regeringen ändra bestämmelserna ytterligare, då vissa utsatta kommuner beslutat anmäla hela kommunen som ett utsatt område.

Även utöver frågan om EBO har en viss konflikt gjort sig påmind i relationen mellan kommunerna och staten. 2012 bestämde regeringen att de frivilliga avtal för mottagande av ensamkommande minderåriga inte längre skulle krävas. Istället skulle Migrationsverket på eget bevåg anvisa en kommun som skulle ordna ett boende. Detta koncept utvecklades sedan till att omfatta anvisning av samtliga nyanlända år 2016, genom den nya lagen (2016:38) om anvisning av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Detta innebär således att Migrationsverket äger anvisa kommun för såväl ensamkommande minderåriga asylsökande, som vuxna nyanlända.

Transitcenter

Att asylsökandes rätt att bosätta sig fritt i Sverige varit till förfång för integrationen, och lett till ett allt större utanförskap i vårt land, torde vara allom välkänt. Kommunerna har vid upprepade tillfällen framfört att rätten måste begränsas mer, och helst avskaffas helt och hållet. En sådan lösning hade lett till att Migrationsverket på centralt håll hade kunnat fördela asylsökande jämnt över landet, och därmed undvikit den segregation som blivit vanligt förekommande i storstädernas förortsområden.

Det bör härvidlag noteras att regeringen redan 1988 påtalade att denna möjlighet i allra högsta grad var grundlagsenlig, och dessutom var i proportionalitet till Sveriges åtaganden inom folkrätten.¹⁸

Att avskaffa rätten till egen bosättning för asylsökande skulle innebära att asylsökande blev tvungna att bo i Migrationsverkets boenden tills ärendet avgjorts. Detta motsvarar i viss mån både det förfarande med utredningssluss och transitcenter som tidigare fanns hos Migrationsverket, och det förslag till *ankomstcenter* som Mottagandeutredningen föreslog i sitt betänkande SOU 2018:22. På sätt och vis skulle cirkeln slutas. Sverigedemokraterna ansluter sig till detta förslag, som vi benämner *transitcenter*.

¹³ Prop. 1993/94:94, s. 34.

¹⁴ SOU 1992:133, s. 151.

¹⁵ Prop. 2004/05:28, s. 10.

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Prop. 2019/20:10, s. 8–9.

¹⁸ Prop. 1987/88:80, s. 20–21.

Det bör betonas att sådana transitcenter inte bara skulle motverka segregation och utanförskap under handläggningstiden, men även medföra andra fördelar, såsom kortare handläggningstider och effektivare återvändandearbete. Utredningen skrev i sitt betänkande:

Ankomstcentren ska bidra med stabilitet och förutsägbarhet samt säkerställa att den första tiden i Sverige är ordnad, fokuserad på prövningen och framåtsyftande mot etablering eller återvändande.¹⁹

En annan fördel med förslaget med statliga transitcenter är att den segdragna konflikten med kommunerna, som ovan antytts, helt skulle upphöra. Allt ansvar, och alla kostnader, skulle ankomma på Migrationsverket och därmed staten. Det kommunala självstyret skulle bevaras fullständigt, samtidigt som även andra integrationsmässiga problem skulle kunna undvikas. Den tidigare nämnda mottagandeutredningen av 1992 beskrev vissa problem som normalt sett uppstod kring förläggningar:

I bostadsområdet uppstår ibland irritation kring skötsel, renhållning, tidsregler, m.m. Bristande respekt eller förståelse för de regler som finns för användning av t.ex. en tvättstuga är en sedan länge väl känd källa till konflikter.

Regelrätta stölder av blommor och frukt i trädgårdar och av varor i butiker förekommer, liksom mer subtila företeelser som att asylsökande går många i bredd utan att ge plats åt mötande, att deras krav tar för stort utrymme av bibliotekets personalresurser eller att de inte visar tillräcklig hänsyn i badhuset.²⁰

För att helt och hållet komma till bukt med dessa problem, och minska det motstånd som boende kring ett transitcenter skulle känna, föreslår Sverigedemokraterna att dessa center utrustas med egna resurser för sjukvård och andra viktiga behov. Vi noterar att detta passar väl ihop med Mottagandeutredningens förslag att hälsoundersökningen som regionerna skall erbjuda asylsökande, skall göras på ankomstcentren.

Det bör dock betonas att Sverigedemokraterna föreslår att hälsoundersökningen görs obligatorisk, trots de argument som utredningen framfört. Vikten att skydda folkhälsan måste väga tyngre än Folkhälsomyndighetens bedömning av risken för spridning av epidemier i samhället.²¹

Det bör övervägas att inskränka asylsökandes rätt att lämna transitcentret under handläggningstiden. Att inte göra så skulle med stor sannolikhet skapa sådana problem som utredningen 1992 anförde ovan, och skulle också öka risken för att utlänningsen aviker och går under jorden. Sverige har redan omfattande problem med utanförskap, och stora svårigheter med verkställandet av utvisningsbeslut. Det förefaller rimligt att i vart fall införa begränsningar i asylsökandes rätt att lämna transitcentret, om inte helt förbjuda det.

Nyanländas etablering

Liksom när det gäller asylsökande bör staten ta över ansvaret för nyanländas etablering. 2016 års ändringar i och med anvisningslagen bör i stort upphöra. Migrationsverket, eller den myndighet regeringen anser lämplig, bör istället åläggas att skriva avtal med kommunerna för att anvisa utlänningsen för etablering. Nyanländas rätt att fritt bosätta sig bör inskränkas av samma skäl som vad gäller EBO.

Förändringen skall dock inte innebära att kommunen blir ansvarig för vare sig etableringen eller kostnaderna därför. Utlänningsen bör inte heller falla under kommunens försörjningsansvar enligt socialtjänstlagen (2001:453), utan bör omfattas av en särskild lag rörande deras etablering. En sådan lag bör särskilt reglera de nyanländas rätt till välfärden, och förpliktelser att lära sig svenska och i övrigt integreras, i enlighet med de möjligheter som EU-rätten erbjuder, och som omnämns ovan i avsnitt 9.1. Huvudregeln bör vara att den nyanlände kvarstår som nyanländ, och därmed under statligt ansvar, till dess han eller hon kommit i varaktig försörjning.

¹⁹ SOU 2018:22, s. 212.

²⁰ SOU 1992:133, s 150.

²¹ SOU 2018:22, s. 240–242.

16.5 En migrationspolitik utan målkonflikter

Sverigedemokraternas förslag: Möjligheten för asylsökande att erhålla undantag från kravet på arbetstillstånd (AT-UND), skall avskaffas.

Asylsökande skall inte omfattas av långtgående integrationsåtgärder under handläggningstiden.

Möjligheten för utlänningar som fått avslag på sin asylansökan att ansöka om arbetstillstånd inifrån Sverige skall avskaffas.

Preskriptionstiden för utvisningsbeslut skall avskaffas.

Sverigedemokraternas bedömning: Migrationslagstiftningen skall omarbetas för att eliminera målkonflikter, och för att skapa en enhetlighet i samhällets syn på migration.

AT-UND

Möjligheten till att undanta asylsökande från kravet på arbetstillstånd infördes från den 1 juli 1992. Syftet med ändringen var att motverka en lång och passiv väntan för de sökande samt undvika betydande och onödiga kostnader för samhället. Asylsökande som uppfyllde kraven skulle få ett undantag från kravet på arbetstillstånd, AT-UND, vilket skulle ge dem rätt att arbeta.

För att få AT-UND krävs att asylansökan inte skall vara uppenbart ogrundad och att den skall prövas i Sverige. Personen måste också uppvisa giltiga identitetshandlingar, det vill säga styrka sin identitet, eller medverka till att klarlägga sin identitet.

Innan augusti 2010 fanns ett krav på fyra månaders handläggningstid för att få undantag från arbetstillstånd. Tanken var att endast sådana asylsökande som sannolikt skulle vänta en längre tid skulle erbjudas möjlighet att arbeta. Detta innebar att det var få asylsökande som kunde arbeta under ansökningstiden. Antalet asylsökande som fick rätt att arbeta ökade kraftigt när kravet på fyra månaders handläggningstid tagits bort, och nådde år 2014 31 procent av antalet asylsökande det året, för att sedan sjunka under 2015, och permanentas på mer än hälften av de sökande sedan 2016.²²

Sverigedemokraterna anser att det är av största vikt att människor som söker sig till Sverige för att få skydd gör det i första hand just av det skälet. Ansatser som förenar asylbegreppet med andra fenomen, såsom möjligheten att arbeta, tjänar endast till att urvattna asylrätten på sikt. Såsom kommittén nämner i kapitel 4 i betänkandet är möjligheten att arbeta under asyلتiden en mycket viktig faktor för att locka människor att söka asyl i Sverige. Detta innebär att generösa bestämmelser kring AT-UND leder till att Sverige sänder motstridiga signaler om vad en ansökan om asyl egentligen innebär.

Vidare är det viktigt att betona att asylsökande inte vistas i Sverige lagligt i gängse mening. Deras status i Sverige är inte avgjord, varför det inte är möjligt att säga huruvida de kommer få stanna, eller istället skall återvända till hemlandet. Att i en sådan situation erbjuda asylsökande att arbeta, skapa sig en inkomst, betala skatt, och skapa en anknytning till landet, sänder även det en mycket motstridig signal.

Det är förvisso viktigt att göra rätt för sig, att göra sin plikt innan man kräver sin rätt. Men det goda som kommer av att asylsökande kommer i arbete under handläggningstiden svarar inte mot nackdelarna som nyss nämnts.

Vid en sammantagen bedömning föreslår Sverigedemokraterna att möjligheten för asylsökande att erhålla AT-UND bör avskaffas helt.

²² Uppgifter från Migrationsverkets statistikenhet 2019-09-11

Integration av asylsökande

På samma sätt som asylsökande inte bör tillåtas arbeta i Sverige, och på så sätt få en anknytning till arbetsmarknaden, förefaller det orimligt att asylsökande skulle integreras in i det svenska samhället under handläggningstiden. Asylsökandes status i Sverige är ännu oklar under handläggningstiden, och deras slutgiltiga rätt att vistas i Sverige är helt avhängig deras skyddsbehov. Det framstår som orimligt att skapa en förväntan hos sökande om att få bli en del av det svenska samhället, när de i slutändan mycket väl kan sakna skyddsskäl, och därför skola utvisas.

Det regeringsuppdrag som Migrationsverket har fått den 16 april 2020 rörande obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande kan i detta sammanhang uppfattas som orimligt. Sådana integrationsinsatser är förvisso inte nya, utan har i olika former förekommit i decennier. Det är dock angeläget att dessa insatser för långtgående integration av asylsökande upphör så snart som möjligt. Detta faller också inom ramen för Sverigedemokraternas, och i viss mån Mottagandeutredningens förslag, om transitcenter/ankomstcenter, i avsnitt 16.4.

Spårbyte

Den borgerliga regeringen införde år 2008 en möjlighet för asylsökande att erhålla arbetstillstånd efter att deras ansökan om asyl avslagits, det så kallade spårbytet. Denna särskilda möjlighet gällde före detta asylsökande som haft AT-UND, arbetat i minst fyra månader, och hade ett giltigt anställningsavtal för minst tolv månader framåt. Om de ansökte inom två veckor från att deras beslut om avslag och utvisning vunnit laga kraft, skulle de ha rätt att ansöka inifrån.

Detta skall ställas mot huvudregeln i utlänningsrätten, som är att en utlänning som vill bosätta sig i Sverige skall ha ansökt om, och beviljats uppehållstillstånd, före inresa. Möjligheten för en utlänning som inte är asylsökande att beviljas arbetstillstånd inifrån Sverige, är i regel mycket liten.

Regeringen anförde i propositionen att frågan om ett spårbyte för asylsökande handlade om en avvägning mellan olika intressen:

Att införa en möjlighet att ansöka om uppehålls- och arbetstillstånd efter ett lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning kan skapa osäkerhet om slutpunkten i asylprocessen. Mot detta ska vägas att en utlänning som har kommit till Sverige och arbetat under tiden för handläggningen av ansökan om uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande i övrigt, har påbörjat en etablering på den svenska arbetsmarknaden. Att någon i en sådan situation ska tvingas lämna Sverige för att ansöka om uppehållstillstånd för arbete är inte i linje med regeringens övriga förslag om ett effektivare system för arbetskraftsinvandring.²³

Det är troligt att denna reform, liksom den tidigare nämnde reformen 2010 av AT-UND, tillsammans förklarar den stora uppgången i antalet beviljade undantag från kravet på arbetstillstånd. Antalet beviljade arbetstillstånd till tidigare asylsökande har också ökat över tiden, och var år 2019 20 procent högre än antalet beviljade arbetstillstånd till tidigare studenter.²⁴

Givet den forskning som kommittén presenterar under avsnitt 4.5.4, är det rimligt att anta att möjligheten att erhålla arbetstillstånd efter avslag i asylärende gjort Sverige till ett attraktivt land för asylsökande, i synnerhet sådana som med hjälp av kontaktnät kan säkerställa en anställning redan från början av vistelsen. Så länge inte en asylansökan bedöms som uppenbart ogrundad, måste det för många potentiella migranter framstå som givande att söka asyl i Sverige. Vittnesmål från Migrationsverkets medarbetare tyder på att asylsökande redan i samband med ansökan försökt lämna in en ansökan om arbetstillstånd, och istället fått vet att de måste vänta på avslag innan de kan lämna in en ansökan om arbetstillstånd.

Sverigedemokraterna anser att det sistnämnda är ett tydligt tecken på det orimliga i att erbjuda asylsökande som fått avslag på sin asylansökan en särskild chans till att få stanna i Sverige, trots att det i många fall kan finnas tydliga tecken på att ansökan varit ägnad endast åt att erhålla ett arbetstillstånd.

Det kan härvidlag erinras att Sverige ännu saknar en möjlighet att i enlighet med asylprocedurdirektivet avvisa uppenbart ogrundade ansökningar från säkra länder. Intern statistik från Migrationsverket ger

²³ Prop. 2007/08:147, s. 46.

²⁴ Migrationsverkets årsredovisning 2019.

vid handen att flera av de största ursprungsländerna för asylsökande har avslagsandelar på närmare 99 procent.

Det bör också betonas att flera remissinstanser påtalade för regeringen att reformen skulle kunna innebära missbruk av asylsystemet, och, såsom Migrationsverket och Migrationsöverdomstolen påtalade, att flera andra grupper kan befaras hamna i ett sämre läge än asylsökande.

Vid en sammantagen bedömning föreslår Sverigedemokraterna att möjligheten för asylsökande som fått avslag på sin asylansökan att ansöka om arbetstillstånd inifrån Sverige skall avskaffas.

Preskriptionstiden vid utvisning

Preskriptionstiden för utvisningsbeslut innebär i dagsläget att ett utvisningsbeslut som inte meddelats av allmän domstol upphör att gälla efter fyra år. Detta gäller oavsett om utvisningen verkställts eller ej. Om utvisningsbeslutet förenats med ett återreseförbud gäller tiden för återreseförbudet istället.

Under preskriptionstiden kan en utlänning inte ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige i sedvanlig ordning. Istället räknas en eventuell ansökan som en anmälan om verkställighetshinder (V-UT). Migrationsverket skall då skyndsamt pröva huruvida sådana föreligger, i synnerhet om nya omständigheter uppdagats. Om så ej är fallet skall utvisningen alltjämt verkställas.

En ansökan utifrån påverkas inte av ett utvisningsbeslut. En utlänning som fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd, och samtidigt fått beslut om utvisning, kan alltså ansöka på samma villkor som tidigare om han eller hon lämnar Sverige. Detta gäller dock inte asylsökande, eftersom asyl endast kan sökas inifrån Sverige. Detta gör att asylsökande som fått avslag och skall utvisas, kan få en ny chans att få asyl om de avviker och går under jorden, och sedan ansöker om asyl igen efter att utvisningsbeslutet preskriberats.

Vid tillkomsten av 1989 års utlänningslag förlängdes preskriptionstiden från det tidigare tre år till fyra år. Ändringen motiverades med att det hade blivit allt vanligare att utläningar förhindrade verkställigheten av utvisningen genom att hålla sig undan långa tider.²⁵

Mot bakgrund av att det fortfarande är ett stort antal personer som blir kvar i Sverige under längre perioder, och att verkställigheten av utvisningsbeslut försvåras av att många håller sig undan myndigheterna (se bl.a. Återvändandeutredningsdirektiv Dir 2017:45) anser Sverigedemokraterna att preskriptionstiden skall förlängas.

Givet att utlänningslagstiftningen redan innefattar goda möjligheter att nå ett rättssäkert slutligt beslut i migrationsärenden, och att särskilda regleringar även gäller för det fall verkställighetshinder föreligger, anser Sverigedemokraterna att preskriptionstiden bör förlängas utan begränsning. Preskriptionstiden skall därmed avskaffas.

---

²⁵ Prop. 1988/89:86 s. 204.

16.6 Verkställighet och återvändande

Sverigedemokraternas förslag: Uppenbart ogrundade ansökningar om internationellt skydd skall alltid medföra omedelbar verkställighet. Begreppet uppenbart ogrundade ansökningar skall vidgas till att omfatta fler omständigheter.

Sverige skall ensamt och i EU verka för att tredjeländer som inte samarbetar i återvändandeärenden beläggs med sanktioner.

Migrationsverket och Polismyndigheten skall få utökade befogenheter och resurser för att genomföra inre utlänningskontroll.

Antalet försvarsplatser skall fortsatt öka, och kompletteras med andra former av övervakning och begränsningar i rörelsefriheten.

Återetableringsstödet skall avskaffas.

Existerande biometriska databaser skall utvidgas så långt EU-rätten tillåter, så att fler uppgifter kan upptagas och lagras längre.

Sverigedemokraternas bedömning: Återvändandeverksamheten måste prioriteras. Hela det svenska samhället måste arbeta tillsammans för att bekämpa det illegala samhället

Fler avvisningsbeslut skall förenas med omedelbar verkställighet

Enligt 8 kap 19 § utlänningslagen får Migrationsverket besluta att verkets beslut om avvisning enligt 17 § 1 st. 1 eller 2 får verkställas även om det inte har fått laga kraft (avvisning med omedelbar verkställighet), om de uppgifter som den sökande åberopar saknar betydelse för prövningen av ansökan eller saknar tillförlitlighet, och det därmed är uppenbart att det inte finns grund för asyl och det är uppenbart att uppehållstillstånd inte heller skall beviljas på någon annan grund (uppenbart ogrundad ansökan). Det innebär att verkställighet sker utan att beslutet vunnit laga kraft eller överprövats.

Sverigedemokraterna anser att regeln bör skärpas så att en uppenbart ogrundad ansökan alltid skall förenas med avvisning med omedelbar verkställighet. En bestämmelse bör dessutom skyndsamt införas i svensk rätt som innebär att en ansökan betraktas som uppenbart ogrundad om något av de kriterier som listas i EU:s asylprocedurdirektiv artikel 31.8 föreligger. Det innebär att omedelbar verkställighet skall ske bland annat om den sökande kommer från ett säkert ursprungsland, om det är troligt att sökanden i ond tro har förstört eller gjort sig av med en identitets- eller resehandling, eller om sökanden har lämnat uppenbart inkonsekventa och motsägelsefulla, klart falska eller uppenbart osannolika uppgifter.

Förbättrat samarbete med ursprungsländer

Ett aktuellt problem med utvisningar och avvisningar är de tillfällen då utlänningarnas hemländer inte godtar att de sänds tillbaka. Varje land har en skyldighet att ta hand om sina medborgare, och att tillåta att de åter kommer in i det landet. Om landet i fråga vägrar ta tillbaka sina medborgare finns det dock ingen möjlighet att utvisa dem, något som blivit ett stort problem i Sverige.

Riksrevisionen har i sin nyligen publicerade rapport Återvändandeverksamhetens resultat, tydligt visat hur verkställandet av utvisningar försvåras märkbart av att hemländer exempelvis ställer krav på absolut frivillighet, eller på olika sätt "försvårar eller fördröjer återtagandet av sina medborgare exempelvis genom krångliga eller tidsödande administrativa krav."²⁶

Sverigedemokraterna anser att Sverige bör antaga en mer aktiv position i denna fråga, och låta frågan om utvisningar väga tyngre i relationen med främmande makter. Sverige bör sätta press genom olika instrument för att andra stater skall ta sitt ansvar, oavsett om det gäller utlänningar som utvisats från Sverige på grund av brott, eller som en följd av ett avslagsbeslut.

Instrument som bör nyttjas är det eventuella bistånd som Sverige eller EU, direkt eller indirekt, ger till de berörda länderna. Om länderna vägrar ta emot sina egna medborgare bör de inte heller kunna erhålla

²⁶ RiR 2020:7, s. 48–49.

finansiellt eller annat stöd av vare sig Sverige eller EU. Sverige bör således, i de fall som detta omfattar, strypa bistånd som delas ut nationellt, och verka för att EU som union och de medlemsstater som gör detsamma upphör med detta.

Även andra former av diplomatiska påtryckningar och sanktioner bör kunna nyttjas, i den mån detta erfordras i den enskilda situationen, och till den grad som krävs. Länder som inte erhåller bistånd bör ändå kunna utsättas för sådana påtryckningar att de tar sitt ansvar. Liksom ovan bör detta kunna ske unilateralt från svenskt håll, även om en gemensam ansats med andra EU-länder, eller hela unionen, vore fördelaktig.

Migrationsverket och Polismyndigheten skall få utökade befogenheter vid inre utlänningskontroll

Återvändandeutredningen har i sitt betänkande Klarlagd identitet (SOU 2017:93) föreslagit flera åtgärder för att identifiera fler personer som vistas i Sverige illegalt, och motverka missbruk av resedokument och främlingspass. Bland annat skall Migrationsverket och Polismyndigheten ges möjlighet att vid inre utlänningskontroll fotografera en utlänning samt ta hans eller hennes fingeravtryck. Vidare föreslogs rätten att beviljas främlingspass begränsas, och möjligheten att återkalla dem öka.

Sverigedemokraterna välkomnade utredningens förslag, även om vi ansåg dem inte vara tillräckligt långtgående. Möjligheterna att använda biometriska uppgifter bör öka utöver vad utredningen föreslagit, och möjligheterna att begränsa rätt till främlingspass och resedokument bör likaså vara större. Vi beklagar dock att Lagrådet den 12 mars 2020 ansåg sig oförmöget att tillstyrka förslagen i regeringens lagrådsremiss.

De föreslagna ändringarna är efterlängttade och angelägna för att Sverige på ett effektivt sätt skall kunna bekämpa skuggsamhället och den illegala migrationen. Regeringen bör därför snarast utarbeta ett nytt förslag, så att det kan framställas riksdagen.

Utöver detta bör regeringen skapa större möjligheter för Migrationsverket och Polismyndigheten att utan begränsning av sekretessbestämmelser dela relevant information mellan sig. Informationen som upptags bör även den utökas så långt EU-rätten tillåter. Den bör heller inte gallras förrän det är helt nödvändigt.

Antalet förvarsplatser skall öka

För att verkställighetsarbetet skall kunna bedrivas på ett effektivt sätt måste antalet förvarsplatser vara tillräckligt. Det får inte vara så att utlännings- eller utvisningsbeslut och där verkställighet skall ske inom en snar framtid inte kan tas i förvar vid behov på grund av att det inte finns förvarsplatser.

Migrationsverket har de senaste åren kontinuerligt ökat antalet förvarsplatser. Beläggningsgraden har trots detta var hundraprocentig över tiden.²⁷ Uppgifter från Migrationsverket såväl som i media vittnar om att illegala migranter oftast släpps på fri fot av Polismyndigheten, eftersom det saknar lediga förvarsplatser.

Det finns ingen reell möjlighet att uppskatta hur stor efterfrågan på förvarsplatser är, eftersom, i enlighet med vad som ovan nämnts, återvändandeverksamheten till stor del är beroende av andra faktorer, såsom främmande staters samarbetsvillighet. Det förefaller alldeles oaktat detta stötande att utlännings- eller utvisningsbeslut tas i Sverige illegalt, eller med sannolikhet kommer avika och bli en del av skuggsamhället, inte tags i förvar.

Sverigedemokraterna föreslår därför att antalet förvarsplatser utvidgas kraftigt, tills efterfrågan mätts. Insatser för att minska kostnaderna för förvaret måste genomföras. I det fall en utlänning ensam är ansvarig för att han eller hon placeras i förvar, förefaller det orimligt att utlänningen utan vidare skall kunna ställa långtgående krav på logi.

Utformningen av förvaren kan med fördel anpassas till vissa krav som ställs hos Kriminalvården. Detta skulle tjäna till att öka säkerheten på förvaren, men också innebära en besparing över tid, eftersom

²⁷ Migrationsverkets årsredovisning 2019, s. 76–77.

Kriminalvårdens behov av anstaltsplatser lär kvarstå även i det fall en sverigedemokratisk politik minskat behovet av förvarsplatser.

I förlängningen bör, i enlighet med Riksrevisionen tidigare nämnda rapport, en diskussion föras angående ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket, Kriminalvården, och Polismyndigheten, kring återvändandeverksamheten. Det förefaller rimligt att fortsätta på en linje som anträdades redan 1954, och som innebar att Migrationsverket steg för steg tagit ansvar för större och större delar av migrationen till Sverige. En annan möjlighet är att en ny myndighet upprättas och får allt ansvar för återvändande frågor, samt återvandringsfrågor. Det är vart fall angeläget att förhållandet till, och beroendet av de övriga myndigheterna blir tydligt och ändamålsenligt.

Återetableringsstödet skall avskaffas

Återetableringsstöd är ett monetärt stöd som riktar sig till personer som skall återvända till ett land där det är svårt att återetablera sig på grund av säkerhetsläget. Stödet regleras i förordningen (2008:778) om återetableringsstöd för vissa utlänningar. För att erhålla stödet måste sökanden bland annat ha fått avslag på asylansökan, och ha för avsikt att självmant återvända till hemlandet.

Återetableringsstödet motsvarar 30 000 kr för varje person över 18 år och 15 000 kr för barn under 18 år. En familj kan få högst 75 000 kr. Stödet betalas ut när den sökande har lämnat Sverige och anlänt till hemlandet.

Antalet personer och familjer som erhållit återetableringsstöd har varierat kraftigt över tiden. Från 2009 till 2015 minskade det kontinuerligt från 1 758 till 210 personer, för att sedan öka till 2 515 år 2016, och sedan minska igen till 483 år 2019. Kostnaderna har på samma sätt varierat, från 47 miljoner kronor år 2009, till 1,4 miljoner kronor år 2015, för att sedan öka till 68 miljoner år 2016, sjunka till 10,1 miljoner 2017, stiga till 36,4 miljoner 2018, och återigen sjunka till 14,8 miljoner 2019.²⁸

Sverigedemokraterna konstaterar inledningsvis att återetableringsstödet haft liten effekt på återvändandeverksamheten. Antalet individer som använt sig av stödet har varit litet, och kostnaden per individ har generellt sett varit hög. Det har heller inte gjorts någon utvärdering över hur stor andel av dessa individer som skulle ha återvänt alldeles oavsett om er erhållit ersättning därför.

Vidare anser Sverigedemokraterna att institutet i sig förefaller stötande mot rättskänslan. Utlänningar som erhåller återetableringsstöd har per definition ansökt om asyl i Sverige, och fått avslag. De har medvetet rest in i Sverige utan skyddsskäl, ofta från avlägsna länder, för att här söka asyl. De har i allmänhet vistats i landet en längre tid, och försörjts av det svenska samhället både direkt och indirekt. De har erbjudits goda möjligheter att få sin sak prövad, med offentligt betalt ombud och tolk, och i flera instanser. De har dock befunnits sakna asylskäl, i en process som uppfyllt samtliga krav på rättssäkerhet.

Svensk lag kräver att en sådan utlänning skall återvända till sitt hemland. Det kan inte vara tal om någon form av ersättning eller bidrag för att en utlänning skall följa svensk lag, i synnerhet som en genomsnittlig asylsökande redan inneburit en stor börda och kostnad för samhället. En sådan asylsökande skall inte under några omständigheter kunna erhålla ytterligare stöd från det svenska samhället. Utlänningen bör i vart fall medelst tvångsmedel förpassas ur riket.

Utvidga och utveckla biometriska databaser

Det finns ett stort behov av att öka spårbarheten av icke-medborgare som befinner sig i landet. Multipla identiteter och bristande kunskap om såväl asylsökande som illegala migranter Sverige utgör ett stort problem. Dessutom är en påfallande andel av den ökande och grova brottsligheten relaterad till migrationen till Sverige. EU samlar inom ramen för Eurodac fingeravtryck och vissa andra uppgifter, men den registerföring som sker inom ramen för asylprocesserna idag är inte tillräcklig.

Asylsökande och andra som söker uppehållstillstånd i Sverige bör i anslutning till ansökan åläggas att bidra med DNA och andra biometriska data till ett nytt sökbart register. Registerdatan bör sparas till dess att den sökande erhåller medborgarskap i Sverige, eller om den sökande är EES-medborgare, till dess att personen lämnat Sverige. Registret bör användas både av myndigheter som hanterar utlänningsärenden, för att t.ex. identifiera sökanden som tidigare utvisats eller avisats från Sverige, och av brottsbekämpande myndigheter.

²⁸ Uppgifter från Migrationsverkets statistikenhet 2020-03-13.

16.7 Asylförfarandet

Sverigedemokraternas förslag: En ansökan om asyl skall inte prövas i fall där sökanden försöker att resa in eller har rest in olagligt i Sverige från ett säkert europeiskt land.

Bestämmelser skall införas för att genomföra EU:s asylprocedurdirektivs begrepp om säkra ursprungsländer. Utrikesdepartementet bör ansvara för att upprätta en förteckning av sådana länder.

Prövningsförfarandet skall i sådan utsträckning som EU-rätten medger genomföras enligt en särskild påskyndad process vid stängda asylcenter i anslutning till Sveriges gränspassager.

Bevisbördan skall i den utsträckning som EU-rätten medger flyttas över till den sökande i ärenden om asyl. Det skall vara den sökandes skyldighet att så snart som det är möjligt lägga fram alla faktorer som behövs för att styrka de grunder som åberopas som grund för internationellt skydd.

Sverigedemokraternas bedömning: Sverige måste skyndsamt implementera alla de möjligheter i asylförfaranden som EU-rätten möjliggör.

Säkra europeiska tredjeländer

Enligt artikel 39 i asylprocedurdirektivet får medlemsstaterna bland annat föreskriva att en asylansökan inte skall prövas eller inte skall prövas fullständigt om det har fastställts att sökanden försöker att resa in eller har rest in olagligt på territoriet från ett säkert europeiskt tredjeland.

Ett säkert europeiskt tredjeland definieras i artikeln som ett land utanför EU, som har ratificerat och följer bestämmelserna i Genèvekonventionen, har inrättat ett lagstadgat asylförfarande, och har ratificerat Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

Det skulle innebära att den som rest till Sverige utan ett europeiskt land som inte är medlemsstat i EU, inte skall få sin sak prövad i Sverige utan istället omedelbart avisas. Gränspolisens eller Migrationsverket bör vid beslutet om avvisning fastställa att den sökande passerat via ett säkert tredjeland. Ett avvisningsbeslut skall förenas med en handling på tredjelandets språk som underrättar myndigheterna i det landet om att ansökan inte har prövats i sak.

Möjligheten att införa denna bestämmelse, i enlighet med EU-rätten, har inte implementerats i svensk rätt och kan antas medföra en betydande minskning av andelen asylansökningar som prövas i Sverige.

Säkra ursprungsländer

Enligt EU:s asylprocedurdirektiv artikel 37 får medlemsstaterna införa lagstiftning som, i enlighet med direktivets bilaga I, gör det möjligt att på nationell nivå fastställa säkra ursprungsländer i samband med prövning av en asylansökan. Medlemsstaterna skall regelbundet se över situationen i tredjeländer som fastställts som säkra ursprungsländer. Rättsföljden som medges av direktivet av att ett land är upptaget i en förteckning över säkra ursprungsländer är enligt artikel 31.8 att ansökan från en sökande, som är medborgare i landet eller är en statslös person som tidigare hade sin hemvist i det landet, kan bedömas som uppenbart ogrundad. Det innebär att avvisningsbeslut kan förenas med omedelbar verkställighet.

Någon särskild ordning beträffande säkra ursprungsländer har inte införts i svensk rätt. I ett avgörande från EU-domstolen mot Migrationsverket konstateras att direktivet inte medger att en ansökan om internationellt skydd anses som uppenbart ogrundad när den medlemsstat i vilken ansökan lämnas in inte har antagit några bestämmelser för att genomföra begreppet säkert ursprungsland.

I en departementspromemoria har föreslagits regler för att genomföra sådana bestämmelser i svensk rätt. I promemorian föreslås att Migrationsverket uppdras att uppteckna en lista över säkra länder. Det finns skäl att istället låta Utrikesdepartementet ansvara för att upprätta en sådan förteckning, för att ett politiskt ansvarsutkrävande skall bli möjligt. I övrigt bör förslagen för att införa begreppet om säkra ursprungsländer genomföras.

Särskilt snabba processer skall införas för ogrundade ansökningar

Enligt EU:s asylprocedurdirektiv artikel 31.8 får medlemsstaterna föreskriva att ett prövningsförfarande i enlighet med de grundläggande principerna och garantierna i direktivets kapitel II skall påskyndas om särskilda omständigheter föreligger. Sådana särskilda prövningsförfaranden bör införas i svensk utlänningslagstiftning och användas i ärenden där något av följande omständigheter föreligger.

- a) sökanden vid inlämnandet av sin ansökan och framläggandet av de faktiska omständigheterna endast tagit med uppgifter som saknar betydelse för prövningen av hans eller hennes rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd,
- b) sökanden kommer från ett säkert ursprungsland,
- c) sökanden har lämnat oriktiga uppgifter eller falska handlingar eller genom att undanhålla relevanta uppgifter eller handlingar som rör hans eller hennes identitet och/eller medborgarskap,
- d) det är troligt att sökanden i ond tro har förstört eller gjort sig av med en identitets- eller resehandling som skulle ha bidragit till att fastställa hans eller hennes identitet eller medborgarskap,
- e) sökanden har lämnat uppenbart inkonsekventa och motsägelsefulla, klart falska eller uppenbart osannolika uppgifter som motsäger tillräckligt kontrollerad information om ursprungslandet på ett sätt som gör att hans eller hennes påstående om rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd uppenbart är föga övertygande,
- f) sökanden har lämnat in en efterföljande ansökan om internationellt skydd som inte kan nekas prövning i enlighet med EU-rätten,
- g) sökanden lämnar in en ansökan enbart för att försena eller hindra verkställigheten av ett redan fattat eller förestående beslut som skulle leda till att sökanden avlägsnats,
- h) sökanden olagligen anlände till medlemsstatens territorium eller olagligen förlängde sin vistelse och, utan goda skäl, varken har anmält sig till myndigheterna eller lämnat in en ansökan om internationellt skydd så snart som möjligt med tanke på omständigheterna kring inresan,
- i) sökanden vägrar att fullgöra sin skyldighet att lämna fingeravtryck, eller
- j) sökanden på allvarliga grunder, t.ex. genom misstänkt brottslighet eller samröre med våldsbejakande religiösa eller ideologiska idéströmningar, kan betraktas som en fara för den inre säkerheten och den allmänna ordningen i den aktuella medlemsstaten eller tidigare med tvång utvisats som ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet.

Högra krav på asylsökande

Enligt EU:s skyddsgrundsdirektiv artikel 4 får medlemsstaterna betrakta det som den sökandes skyldighet att så snart som möjligt lägga fram alla faktorer som behövs för att styrka ansökan om internationellt skydd. Det innebär att huvudregeln är att det är den sökande som skall styrka alla omständigheter som åberopas för grund för en ansökan om asyl med alla faktorer som den sökande förfogar över, t.ex. dokumentation och resehandlingar.

Undantag från huvudregeln att den sökande skall styrka sin ansökan skall endast medges om samtliga följande omständigheter föreligger.

- a) Sökanden har gjort en genuin ansträngning för att styrka sin ansökan.
- b) Alla relevanta faktorer som den sökande förfogar över har lagts fram och en tillfredsställande förklaring har lämnats till varför andra relevanta faktorer saknas.
- c) Sökandens uppgifter befinns vara sammanhängande och rimliga och strider inte mot tillgänglig specifik och allmän information som rör den sökandes ärende.
- d) Sökanden har ansökt om internationellt skydd så tidigt som möjligt, såvida inte sökanden kan framföra goda skäl till varför han eller hon inte gjort det.
- e) Sökandens allmänna trovärdighet är fastställd.

Ett genomförande av artikeln skulle således innebära att den som inte på egen hand kan styrka sin ansökan om internationellt skydd och inte har ansökt om internationellt skydd så tidigt som möjligt, exempelvis genom att ha passerat ett säkert tredje land på väg till Sverige, inte skall beviljas asyl i Sverige. Om kriterierna inte är uppfyllda för att undantag från huvudregeln om att den sökande skall

styrka sin ansökan skall vara möjlig skall ansökan ses som uppenbart ogrundad och avvisning skall kunna ske omedelbart.

Ett stort problem är att asylsökanden ofta saknar eller gjort sig av med t.ex. identitetshandlingar, vilket innebär att den sökandes berättelse kommit att få ligga till grund för prövningen. Sverige har alltså inte genomfört möjligheten som EU-rätten medger att ställa långtgående krav på den sökande. I svensk rätt har istället beviskraven i migrationsmål ställts lägre än på många andra rättsområden.

Regeringen har i förarbeten till utlänningslagen understrukt vikten av att beviskraven inte ställs alltför högt när det gäller påståenden om risk för förföljelse och att någon fullständig bevisning som klart styrker att det finns en sådan risk sällan kan läggas fram, med slutsatsen att den sökandes berättelse därför bör godtas om den framstår som trovärdig och sannolik. Vidare tillämpas i svensk migrationsrätt en princip ur UNHCR:s handbok, "*benefit of the doubt*", som innebär, då sökanden inte kan bevisa sina påståenden, att de betraktas till den sökandes fördel.²⁹

Sverige tillämpar alltså en väsentlig bevislättning i förhållande till vad EU-rätten kräver. Det finns således stora förutsättningar att drastiskt höja beviskraven och den sökandes skyldighet att styrka sin ansökan i förhållande till vad som gäller i nuvarande lagstiftning. Ett sådant genomförande kan antas få stora effekter för andelen beviljade ansökningar.

16.8 Medborgarskapet

Sverigedemokraternas förslag: Hemvistkravet för att upptagas till svensk medborgare skall enligt huvudregeln vara tio år.

Vandelskravet skall skärpas, med krav på hederligandel.

Krav skall ställas på erforderliga kunskaper i svenska språket, om svensk kultur, samt om det svenska samhället.

Krav skall enligt huvudregeln även ställas att utlänningen försörjt sig själv före ansökan om att upptagas till svensk medborgare.

Sverigedemokraternas bedömning: Kraven för att upptagas till medborgare behöver skärpas.

Reglerna kring utlänningars möjlighet att efter ansökan upptagas till svensk medborgare, naturalisation, är tätt förbundna med utlänningslagstiftningen i övrigt. Medborgarskapet innebär en undantagslös rätt för en person att permanent stanna i Sverige oavsett övriga omständigheter, och ett absolut skydd mot utvisning. Dessutom har en medborgare rätteligen större rättigheter i förhållande till det allmänna än den som endast har uppehållstillstånd i Sverige, liksom även skyldigheter, till exempel vad avser vårt lands försvar.

Såsom kommittén förklarat i kapitel 4 i betänkandet, kan lågt ställda krav för medborgarskap utgöra en så kallad pull-faktor, och leda till ökad invandring. Det går därför inte att skapa en långsiktigt hållbar migrationspolitik, såsom varit kommitténs uppdrag, utan att se över reglerna för medborgarskap.

Hemvistkravet

Den första svenska regleringen kring naturalisation, förordningen den 27 februari 1858 angående ordningen och villkoren för utländsk mans upptagande till svensk medborgare, stadgade att utlänning haft sin hemvist i riket i minst tre år.

När sedan frågan om naturalisation kom att regleras i lag, genom lagen om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap (1924:130), skärptes hemvistkravet till fem år. I den proposition i vilken frågan om hemvistkravet kom att beröras, anförde föredragande departementschefen, statsrådet Åkerman, anförde följande.

[...] den sålunda föreslagna tiden bör betraktas som en minimitid, vilken synes böra i regel förbehållas för tillämpning allenast å utlänningar, tillhörande med det egna landet närbesläktade

²⁹ Prop. 2009/10:31, s. 101–102 samt 127–131.

nationer, under det att en längre tids vistelse i Sverige bör fordras för personer, tillhörande det egna landet mera fjärrstående folk.

[...]

En utlänning, som varit bosatt här i landet allenast tre år, kan i regel icke anses hava så levt sig in i svenska förhållanden, att hans upptagande till svensk medborgare kan anses naturligt. Ej heller kan denna tid anses tillräckligt lång, för att vederbörande svenska myndigheter skola kunna med säkerhet bedöma lämpligheten av hans naturalisation.³⁰

Det bör härvidlag nämnas att den nyssnämnda minimitiden på fem år, höjdes till tio år vid andra världskrigets utbrott 1939, för att därefter gradvis minska till åtta år vid tiden för lagen (1950:382) om svenskt medborgarskap. Enligt denna utökades hemvistkravet till det formella fem år enligt 1924 års lag, till sju år i normalfallet. Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, poängterade dock att detta inte innebar någon förändring i praxis, utan istället ett förtydligande, emedan en ny särbestämmelse infördes för nordbor.

Den i lagen angivna minimitiden fem år har nämligen [...] – i enlighet med uttalanden i motiven till lagen – i princip tillämpats endast beträffande danskar, islänningar, normmän, finlandssvenskar och estlandssvenskar, under det att för andra utlänningar som regel fordrats minst sju års hemvist i Sverige.³¹

Hemvistkravet sänktes återigen till fem år i normalfallet, samt för nordbor två år, år 1977. Föredragande statsrådet Leijon anförde härvidlag att bland annat att flera olika former av dispenser och förändringar i praxis gjort att kravet på sju års hemvist kommit att i allt mindre grad ge en rättvisande bild av gällande rätt. Föredraganden tillade också följande.

Det avgörande skälet för min ståndpunkt är emellertid, att de många åtgärder som på senare tid har vidtagits för att underlätta för invandrarna att växa in i det svenska samhället har lett till att nuvarande krav på hemvisttid framstår som onödigt långtgående.³²

Som en följd av dessa förändringar ansåg regeringen också att dåvarande praxis gällande dispens från hemvistkravet skulle ändras, så att en utlänning som varit gift eller sammanboende minst två år med en svensk medborgare, skulle uppfylla hemvistkravet efter tre år.

Bestämmelserna kring naturalisation har i all väsentlighet var oförändrade sedan dess, oaktat den nya medborgarskapslagen (2001:82)

Sverigedemokraterna noterar inledningsvis att sammansättningen av migrationen till Sverige, och vårt lands förmåga att integrera invandrare, förändrats i mycket stor utsträckning sedan bestämmelserna kring hemvistkravet senast reviderades år 1977. De åtgärder för integration som den dåvarande regeringen anförde som skäl till att sänka hemvistkravet, har alldeles oavsett deras ursprungliga funktion, med tiden visat sig vara otillräckliga.

Vi ansluter oss därmed till vad statsrådet Åkerman anförde 1923, när han talade om vikten att leva sig in i svenska förhållanden för att medborgarskapet skall te sig naturligt, och myndigheternas förmåga att bedöma utlänningens lämplighet. Vi noterar även beslutet år 1939 att utöka hemvistkravet, som ett svar på ökade migrationsflöden i Europa i och med andra världskrigets utbrott.

Även bortsett från de ytterligare förslag till krav för att upptagas till medborgare som vi presenterar nedan, är det tydligt att det rådande samhällsklimatet, och situationen i omvärlden, kräver en längre hemvisttid än fem, eller i många fall tre år. Sverigedemokraterna föreslår därför att hemvistkravet i normalfallet skall bestämmas till tio år.

Det bör härvidlag även erinras att den sedan många år omdiskuterade möjligheten att återkalla medborgarskap, eller upphäva ett beslut om att upptaga en utlänning till medborgare, ännu inte föranlett någon förändring i lagstiftning. En sådan skulle därtill kräva en ändring i grundlagen. Till dess en sådan ändring görs, kan en skärpning av hemvistkraven på kort sikt avhjälpa bristerna i grundlagen.

³⁰ Prop. 1923:29, s. 24–25.

³¹ Prop. 1950:217, s 40-41.

³² Prop. 1975/76:136, s. 28–30.

Det bör också erinras att de övriga krav som Sverigedemokraterna föreslår, där avskaffandet av permanent uppehållstillstånd är särskilt framträdande, skulle öka myndigheternas möjlighet att avgöra en utlännings lämplighet för medborgarskapet. Detta då tidsbegränsade uppehållstillstånd skulle kräva kontinuerliga kontroller och prövningar av en utlännings förhållanden.

Hederlig vandel

Krav på hederligt levnadsätt har i en form eller annan funnits så länge medborgarskapsfrågan varit föremål för lagstiftning. I 1864 års förordning hette det exempelvis i ursprungligen i 2 § 2 m. att utlännningen "äger god frejd". Med tiden kom detta att ändras, så att det vid tiden för 1924 års lag istället knöts till den dåvarande strafflagens (den 16 februari 1864) bestämmelser kring utestängning från behörigheter och rättigheter vid straffpåföljd. I 1924 års lag formulerades kravet istället som att utlännningen "under sin vistelse här i landet fört en hederlig vandel", ett krav som också gjordes indispensabelt, alltså utan möjlighet till dispens.³³

1950 års lag behöll formuleringen om hederlig vandel, men gjorde istället kravet dispensabelt, emedan man i praxis bortsåg från "i mindre grad klandervärda förhållanden och i viss mån även från mera allvarliga sådana som ligga långt tillbaka i tiden."³⁴

1977 års ändringar i lagen ändrade ingenting i själva lagtexten, men väl i övrigt. Avskaffandet av försörjningskravet menade regeringen istället skulle innebära att vandelskravet kom att innefatta vissa försörjningsrelaterade förpliktelser, som vilket omnämns under nästkommande rubrik. Föredragande statsrådet Leijon anförde härvidlag följande:

Jag vill emellertid för min del betona, att det endast i fall av mera allvarlig försummelse eller av asocialitet bör komma i fråga av nu nämnda skäl avslå en naturalisationsansökan.³⁵

Regeringen lade också fram ny praxis för hur den så kallade uppskovstiden med beviljade av svenskt medborgarskap vid brottslighet, skulle definieras och beräknas. I allmänhet sänktes karenstiden något.

Bestämmelserna kring vandelskravet ändrades i viss mån i den nuvarande medborgarskapslagen från år 2000, då kravet på utlännningen att ha fört en hederlig vandel istället ersattes av kravet att utlännningen skall ha haft och kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt. Någon materiell förändring avsågs inte av regeringen.³⁶

Sverigedemokraterna noterar liksom ovan att de omfattande förändringar som skett i det svenska samhället de senaste decennierna, i sin tur orsakade av den migrationspolitik som förts, skapat ett behov av skärpningar i utlänningsrätten i stort. Den tendens till mer generösa krav som varit gällande under efterkrigstiden måste därmed brytas, till förmån för en ordning som i högre grad är anpassad till nuvarande förhållanden.

Vi föreslår därför i stort en återgång till de mer indispensabla vandelskrav som var gällande före 1950 års förändringar. Utlänning som dömts för allvarliga brott, såsom sexual- eller våldsbrott, bör därmed aldrig kunna erhålla medborgarskap. I övriga fall av brottslighet bör det existerande karenskravet skärpas, i synnerhet vad gäller mängdbrott.

Vi föreslår också att det tydligt angivs att Migrationsverket vid sin bedömning av vandeln skall anställa en bred och djupgående utredning av utlännings levnadsförhållanden. Syftet skall vara att säkerställa att verkligt lämpliga utlännningar, utan kriminell koppling eller liknande asocialitet, av misstag kan upptagas till medborgare.

Vi föreslår slutligen att medborgarskapslagen återfår den ordalydelse som den i fråga om vandelskravet hade före ändringarna år 2000.

³³ 1924:137, s. 32.

³⁴ 1950:217, s. 42.

³⁵ 1975/76:136, 35.

³⁶ Prop. 1999/2000:147, s. 47—48.

Kunskaper om språk, kultur, och samhälle

Lagstiftningen har aldrig ställt några uttryckliga krav på en utlännings kunskap i vare sig svenska språket eller rörande vår kultur eller vårt samhälle. Särskilt samhällskunskapskraven har varit frånvarande. I förarbetena till 1950 års lag anförde föredragande statsrådet följande.

Förslaget innehåller lika litet som gällande lag någon uttrycklig föreskrift om att kunskap i svenska språket utgör ett villkor för naturalisation. Liksom hittills bör emellertid vid naturalisationsprövningen stor betydelse tillmätas sökandens kunskaper i detta hänseende.³⁷

Medborgarskapsutredningen visade i sitt betänkande 2012 att språkraven ännu vid tiden för 1968 års ändringar medborgarskapslagen var aktuella, men att de med tiden kom att minska i betydelse, tills de i början av 80-talet helt upphörde. Sedan dessa har flera försök gjort att återinföra språkraven, men inget försök har lyckats.³⁸

1997 års medborgarskapskommitté diskuterade frågan om språkrav, och framförde bland annat följande om vikten av erforderliga svensk-kunskaper.

Att kunna tala och förstå svenska underlättar på ett avgörande sätt den enskildes möjligheter att integreras i det svenska samhället. Förmågan att kommunicera banar väg för respekt och förståelse individer emellan samt begränsar risken för missförstånd. Det är också ett oemotsägligt faktum att kunskaper i svenska språket är mycket viktiga för att den enskilde skall kunna känna till och förstå sina rättigheter respektive skyldigheter i det svenska samhället.

I slutändan avstyrkte dock utredningen ett språkrav, till stor del för att det skulle vara orättvist mot exempelvis hemarbetande kvinnor som inte kom i kontakt med svenskar eller svenska språket. I sådana fall skulle deras arbetande makar kunna bli medborgare, men inte de själva. I det följande förslaget till ny medborgarskapslag gick regeringen på samma linje.³⁹

Frågan om språkrav har dock fortsatt att debatteras och undersökas. En enkätundersökning som Medborgarskapsutredningen genomförde sommaren 2012 visade på att det vanligaste förslaget bland tillfrågade medborgare på hur medborgarskapet skulle kunna öka i betydelse, var införandet av ett språkrav.⁴⁰ I den påföljande propositionen (prop. 2013/14:143) behandlades dock inte frågan alls.

Först i oktober 2019 valde tillsattes en särskild utredning för att se över frågan. Utredningen fick i uppdrag bland annat att lämna förslag till författningsändringar som innebär att godkänt prov i svenska och i grundläggande samhällskunskap är krav för svenskt medborgarskap samt utreda i vilken utsträckning det krävs undantag för vissa grupper. Utredningen skulle redovisa uppdraget den 15 oktober 2020, vilket senare förlängdes till den 15 januari 2021.

Sverigedemokraterna välkomnar att regeringen, och i förlängning en majoritet av de politiska partierna, kommit till insikt om behovet av språkrav för att upptagas till medborgare. Det måste betraktas som stötande att utlänningar som bott i Sverige i många år behövt tolkhjälp av Migrationsverkets medarbetare för att kunna fylla i en ansökan om naturalisation.

Såsom tidigare anförts föranleder den nuvarande integrations- och migrationspolitiska situationen i vårt land ett behov av omfattande reformer. Bland de viktigaste av dessa torde vara just ett nytt krav på att utlänningar lär sig vårt språk, vår kultur, och grunderna i vårt samhälles funktionssätt, innan de fullt ut kan bli en del av vårt samhälle.

Utöver språket bör detta innebära att utlänningen besitter kunskaper om svensk kultur, historia, demokratiska och sekulariserade samhällsmodell samt övertygande bekänner respekt för västerländska normer om mänskliga rättigheter som till exempel yttrandefrihet, religionsfrihet, de de båda könsens lika värde och rättigheter, samt respekt för personer med olika sexuell läggning.

Sverigedemokraterna följer med stort intresse den pågående utredningens arbete, och i det fall dess förslag inte når upp till de krav som Sverige behöver, att föreslå alternativ därtill.

³⁷ Prop. 1950:217, s. 43.

³⁸ SOU 1999:34, s. 307–308.

³⁹ Prop. 1999/2000:147, s. 61—62.

⁴⁰ SOU 2013:29, s. 94.

Egen försörjningsförmåga

Före 1977 års förändring i den dåvarande medborgarskapslagen (1950:382), ställdes i allmänhet ett försörjningskrav för att upptagas till medborgare. Det var dock ett krav förenat med ett flertal möjligheter till undantag och dispens. Föredragande statsrådet anförde i förarbetena för 1950 års lag följande:

För min del anser jag visserligen, att kravet på försörjningsförmåga i princip bör upprätthållas, men erfarenheten visar, att åtskilliga fall förekomma, där starka billighetsskäl tala för naturalisation, ehuru sökanden icke fyller detta krav.⁴¹

Just dessa undantag och dispenser föranledde regeringen att 1977 avskaffa försörjningskraven helt. Regeringen skrev vid det tillfället att "I allmänhet leder dock denna prövning till att sökanden antingen anses uppfylla villkoret, eller också erhåller dispens från det". Regeringen anförde också att oförmåga att betala skatt, böter, eller underhållsskulder, snarast skulle betraktas som en vandelsfråga.⁴²

Sverigedemokraterna anser som ovan anført att de förändringar som ägt rum i vårt land de senaste decennierna, i synnerhet det ökande utanförskapet och tillkomsten av en i det närmaste institutionaliserad etnisk underklass, föranleder ändringar i bestämmelserna om medborgarskap. Utöver de övriga förslag till ändringar som presenterats, föreslår Sverigedemokraterna att ett krav på egen försörjnings åter skall ställas för att upptagas till svensk medborgare.

De exakta formerna för ett sådant krav kommer givetvis kräva en särskild utredning. Det förefaller dock rimligt att redan i detta skede nämna att en utlännings inkomster av arbete, och utlännings beroende av det allmännas stöd, kommer vara avgörande. En utlänning som vill komma i åtnjutande av alla de fördelar och privilegier som följer av det svenska medborgarskapet, bör ha gjort rätt för sig, och kunnat stå på egna ben, utan att vara samhället till last.

Det bör finnas vissa undantag från denna regel, exempelvis på grund av allvarlig sjukdom eller ålderdom.

---

⁴¹ Prop. 1950:217, s. 42.

⁴² Prop. 1975/76:136, s. 31–32.